

5. 20.YÜZYIL SONRASINDA KAYSERİ'DE ECZACILIK

Kayseri'deki eczacılar ile ilgili elimizdeki en eski kaynaklardan biri Dr.Hıfzı Nuri tarafından yazılan "Kayseri Sancağı" (96) isimli kitaptır. Bu kitapta 1922 yılında Kayseri'deki eczaneler şu şekilde belirtilmiştir:

- 1.Belediye tarafından işletilen Belediye Eczanesi
- 2.Memleket Hastanesi'nin (97) resmi eczanesi
- 3.Şifa Eczanesi
- 4.Erciyes Eczanesi
- 5.Mardinyan Eczanesi
- 6.Anadolu Tıp Eczanesi
- 7.Everek (Develi) Kasabası'nda hususi bir eczane
- 8.İncesu'da Hükümet Tabibi'ne ait bir eczane

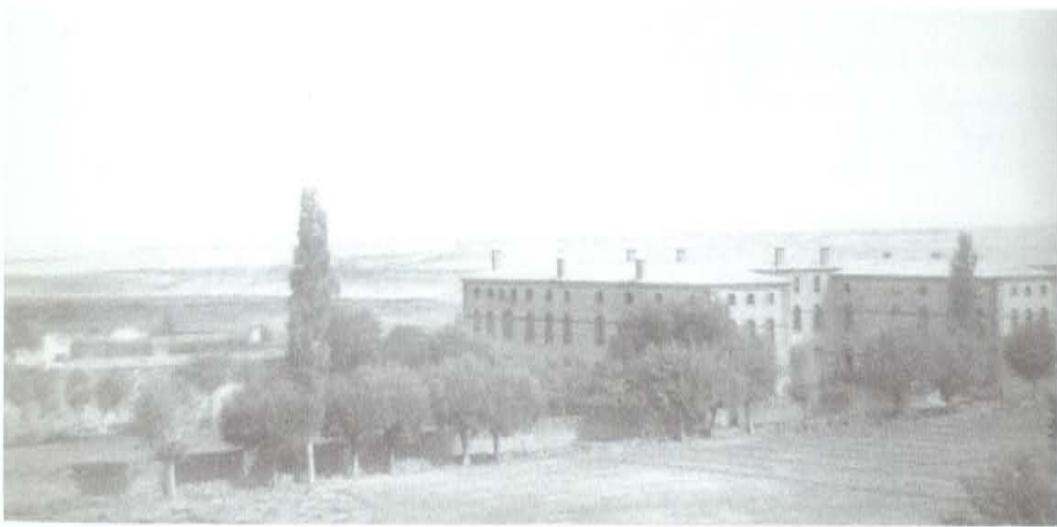
Aynı kitapta yer alan Ecza Depoları ise şunlardır:

1. Dirazzadeler Ecza Deposu
2. Vatan Ecza Deposu

1924 yılında (isimleri kesin olarak bilinmemekle beraber) Kayseri'deki eczane sayısı dördtür (98). (O dönemdeki eczanelerin sayısının fazla olmasının satışı azaltması ve eczacıları zor duruma düşürmüş olduğu anlaşıldığından, Eczacılar Cemiyeti'nin müracaatı üzerine Cumhuriyet Hükümeti'nin izniyle İstanbul ve Anadolu'daki çok sayıda eczane tasfiyeye tabi tutulmuştur.) (99)

Cumhuriyetin ilanı sonrasında yazılan sâlmelerde de, o tarihteki bütün meslek grupları ve üyeleriyle ilgili bilgiler yer almaktadır. 1927 Türkiye Salnamesi'nin Kayseri'yle ilgili olan bölümünde o tarihteki eczacılar şu şekilde belirtilmiştir: (100)

1. Ecz. Hacı Mustafa (Mustafa İbrahim)
2. Ecz. Hacı Hazım (Hazım Gönen)
3. Ecz. Sariabdullahzade Naci (Nuh Naci Sariabdullahoğlu)
4. Koca Bekirzade Osman

Memleket Hastanesi, 1920'li yılların sonu (Erciyes Üniversitesi Yayınları-Anımsamalar 2002)

1928 yılında hazırlanan "Türkiye Malul Gaziler Büyük Ticaret Salnamesi"nde (101) o tarihte faaliyet gösteren eczaneler ise şu şekilde belirtilmiştir:

1. Erciyes Eczanesi	Hazım (Gönen)	Kiçikapu'da
2. Türkiye Eczanesi	Apdullah	Börekçiler'de
3. Şifa Eczanesi	Mustafa (İbrahim)	Bakırcılar'da
4. Nuh Naci Eczanesi	Sariabdullahzade Nuh Naci	Kazancılar'da
5. (eczane ismi belirtilmemiş)	Kocabezade Osman Azmi	Kaleönü'nde

1949 yılında hazırlanan "Eczacılar Almancağı"na (102) göre o yıl Kayseri'deki eczaneler ise şunlardı:

1. Kayseri Eczanesi
Ecz.Hazım Gönen
2. Erciyes Eczanesi
Ecz.M.Mahir Kafesçioğlu
3. Sümer Eczanesi
Ecz.Cemal Emden
4. Nuh Naci Merkez Eczanesi
Ecz.Cihat Sariabdullahoğlu
5. Yeni Gün Eczanesi (Develi)
Ecz.Sabri Günak

Ekim 1961'de basılan "Türkiye'deki eczaneler, ecza depoları ve ecza dolapları" isimli kitapta yer alan eczanelerin isimleri şöyledir:

1. Erciyes Eczanesi,
Ecz. Mustafa Özbakır, Kazancılar Cad.
2. İş. Sigort.,
Ecz.Sevim Akkoyunlu Bamaç,
İşçi Sigortaları Dis.
3. Güneş Eczanesi,
Ecz.Nuh Mehmet Kaşıkçı,
İstanbul Cad. No:52
4. Güven Eczanesi,
Ecz. Mustafa Gütan,

Kiçikapu meydanı Yeni Yapı Han
5. Doğan Eczanesi, Ecz.Ahmet Doğan,
14 Mayıs Cad. No:1

6. Nuh Naci Eczanesi,
Ecz.Yaşar Akşehirlioğlu,
Cumhuriyet Meydanı no:49

7. Şifa Eczanesi,
Ecz.Mehpare Aytekin,
İstanbul Cad. No:22

8. Sümer Eczanesi,
Ecz.Cemal Emden, Yeni Çarşı no:4

9. Vatan Eczanesi,
Ecz. Naime Demirkan,
Kiçikapı Cad. Sümerbank yanı

10. Akgün Eczanesi,
Ecz.Özdemir Akgün, 14 Mayıs Cad.

11. Yeni Eczane,
Ecz. Mustafa Kılıçer, Sait Azmi Apt.

12. Sümerbank Eczanesi,
Ecz. Mehpare Aytekin,
Sümerbank Pamuklu Sanayi A.Ş. (kapandı)

13. Develi Eczanesi, Turgut Tıraşoğlu,
Eski Pazar yolu No:58 (kapandı)

14. Develi-Şifa Eczanesi,
Necati Erk, Aşağı Fenase Mah. No:28

15. Pınarbaşı-Şehir Eczanesi,

Aynı tarihte, Kayseri’de bulunan ecza dolapları ise şunlardır:

İlçe	Görev	Adı ve Soyad
Bünyan	Hk. Tbb.	Osman Develioğlu
İncesu	Hk. Tbb.	Metin Yılmazgöz
Merkez–Gesi N.	Serb. Tbb.	Hasan Bıyıkoglu
Merkez- Talas N.	Amerikan Koleji Tbb.	Warren H. Winkler
Sarız	Serb. Tbb.	Mehmet Armağan
Tomarza	Hk. Tbb.	Adnan Yücebaş
Yeşilhisar	Hk. Tbb.	Nevzat Binzet

Ecz. Yılmaz Koçak, Yeni ocak mah. No:22
1966 yılında basılan “**Kayseri Adres Rehberi**”nde yer alan ecza depoları

1. Erciyes Ecza Deposu, Kışıkapı Cad.
2. Şark Santral Ecza Deposu,
27 Mayıs Cad. No:30
3. Üçler Ecza Deposu,
27 Mayıs Cad. Aytar Sok. No:34

Aynı rehberde yer alan eczaneler ise şunlardır:

1. Erciyes Eczanesi, Kazancılar Cad. No:19
2. Güneş Eczanesi, İstanbul Cad. Düvenönü,
3. Güven Eczanesi, Kışıkapı Cad.
4. Kayseri Eczanesi Kışıkapı Cad.
5. Nuh Naci Eczanesi,
Cumhuriyet Meydanı No:49
6. Numune Eczanesi, 27 Mayıs Cad. No: 10-B
7. Sağlık Eczanesi, İstanbul Cad. No:28-A
8. Sümer Eczanesi, Cumhuriyet Mah. 1. Cad,
9. Vatan Eczanesi, Bankalar Cad.
10. Yeni Eczane, Talas Caddesi

Aynı yıl basılan almanağa göreyse ildeki ecza-
ne sayısı toplam 16’ya çıkmıştır:

1. Akgün Eczanesi Özdemir Akgün
2. Doğan Eczanesi Ahmet Doğan
3. Erciyes Eczanesi Mustafa Özbakır
4. Güneş Eczanesi Mehmet Kaşıkçı
5. Güven Eczanesi Mustafa Güntan
6. Hilal Eczanesi Nihat Kılıçer
7. Kayseri Eczanesi Hazım Gönen
8. Merkez Eczanesi Yaşar Akşehirlioğlu
9. Numune Eczanesi Mehmet Kösehaliloğlu
10. Sağlık Eczanesi Mehmet Oğuz
11. Sümer Eczanesi Cemal Emden
12. Şifa Eczanesi Filiz Yıldırım
13. Vatan Eczanesi Naime Demirkan
14. Yeni Eczane Mustafa Kılıçer
15. Develi Eczanesi
(Develi) Necati Erk
16. Şehir Eczanesi
(Pınarbaşı) Yılmaz Koçak

Bütün bu bilgiler ışığında 1960 yılından önce mezun olan Kayseri'deki eczacıların mezuniyet yıllarına göre kronolojik listesini oluşturmak mümkündür:

İsim	Mezuniyet Yılı	Kayseri'de Eczacıluğa Başladığı Yıl
1. Ecz.Mustafa Mahir KAFESÇİOĞLU (1880 – 1952)	1902	1905 (ikinci defa 1917)
2. Talaslı (Esatçı) Mehmet Efendi	?	1914
3. Ecz.Mustafa İbrahim (1878 – 1933)	1903	1919
4. Ecz.İbrahim Hakkı GÖVER (1884 - 1942)	1904	1924
5. Ecz.Nuh Naci SARIABDULLAHOĞLU (1880-1952)	1905	1925
6. Ecz.Koca Bekirzade Osman Azmi	(kendisiyle ilgili bilgiye ulaşılamamıştır.)	
7. Ecz.Ahmed Hayrettin BİLGİN (1894 - 1980)	1920	?
8. Ecz.Cemal EMDEN (1902 - 1976)	1924	1927
9. Ecz.Hazım GÖNEN (1904 - 1969)	1925	1925
10. Ecz.Mustafa GÜNTAN (1911-1984)	1939	1952
11. Ecz.Mehmet OĞUZ (1921 – 1997)	1942	1956
12. Ecz.Sevim BAMAÇ (1922)	1943 ?	1954
13. Ecz.Mustafa KILIÇER (1923 – 1997)	1946	1949
14. Ecz.Mehmet KÖSEHALILOĞLU(1924-1976)	1947	1951
15. Ecz.Naime DEMİRKAN (1919)	1949	1952
16. Ecz.Turgut TIRAŞOĞLU (1922)	?	?
17. Ecz.Fatma Nezihe ÇAYIRLIOĞLU (1925-?)	1948	?
18. Ecz.Necdet TAŞ (1926)	1952	1955
19. Ecz.Mehpare AYTEKİN (1928)	?	?
20. Ecz.Mustafa M. ÖZBAKIR (1929 – 1997)	1951	1953
21. Ecz.N.Mehmet KAŞIKÇI (1930)	1954	1955
22. Ecz. Ahmet DOĞAN (1932)	1954	1957
23. Ecz. Özdemir AĞGÜN (1933)	1958	1958
24. Ecz. Yılmaz KOÇAK (1933 – 2000)	1958	1960
25. Ecz. Vural DEMİRCİOĞLU (1934)	1959	1961

BELEDİYE ECZANESİ (1890 ?-1937)

1871'de yayınlanan İdare-i Umumiye-i Tıbbiye Nizamnamesinin üçüncü maddesine göre vilayetlerde belediye eczaneleri açılacaktı (103). 1876'da yayınlanan "Belediye Eczanesinin Yönetimi" hakkındaki nizamnameye göre de Belediye Eczaneleri şu esaslar çerçevesinde işletecekti (104):

"Belediye Eczaneleri diplomalı eczacıların yönetiminde ve mahalli hükümet tabiplerinin denetiminde bulunacaktır. Bu eczaneler için gerekli araç-gereç ve ecza, doktor ve eczacının başvuruları üzerine, masrafı bağlı buldukları belediyeye karşılanarak İstanbul Merkez Eczanesi'nden temin edilecektir. Yoksullara verilen reçeteler bekimce tasdikli olduğu halde, eczanede ücretsiz yapılır. Bu reçeteler her hafta, eczacı tarafından belediye reisine ve ay sonunda maliye müdürüne gösterilip onaylatılacaktır. Ödeme yapabilecek hastaların reçeteleri para ile yapılacaktır, ecza fiyatları ve ayrıntıları yerel belediyelerin bekim ve eczacısının görüşleri alınıp, Umur-i Tıbbiye-i Mülkiye Nezareti'nce, gereğinde değiştirilip, tespit edilerek belediyeye de onaylanan resmi tarife kurallarına uygun olacaktır."

Bu nizamnamenin kabulünden kısa süre sonra göreve gelen ve 1881-1901 yılları arasında yirmi yıl Kayseri Belediye Başkanlığı yapan **Tavlusunlu Mehmet Ali Efendi** büyük bir sebze bahçesi olan Cumhuriyet Meydanı'nın, bugünkü yer altı çarşısının bulunduğu yere isabet eden bölümünü valinin yardımıyla istimlak etmiştir. İstimlak edilen yere, Sultan Ahmet Meydanı örnek alınarak "Millet Bahçesi" adı verilen bir park yapılarak, parkın içine büyük bir

Kayseri'nin ilk resmi eczanesi olan Belediye Eczanesi'nin kurucusu Tavlusunlu Mehmet Ali Efendi (1836-1906)
(Kuruluşundan Günümüze Kayseri Belediyesi,1995)

havuz, iki katlı bir kiraathane ile Hükümet Caddesi'ne bakan kısma otel yaptırılmıştır. Otel ve lokantayı kiraya veren belediye, eczaneyi bir süre kendisi işletmiştir (105). Bu eczane fakirlere bedava ilaç verdiği gibi halka da bedeli değerinde ilaç satışı yapmıştır. (Ecz.Mustafa M.Özbakır, Kayseri eczacılık tarihi hakkında tuttuğu şahsi notlarında bu eczanenin açılış tarihini 1917 olarak belirtmişse de elimizde eczaneye ait 1915 tarihli bir fotoğrafın olması eczanenin 1915 yılı öncesinde, tahminen 1890'lı yıllarda açıldığını düşündürmektedir.) Bu eczanede **Mustafa İbrahim Efendi**, **Mustafa Mahir Kafescioğlu** ve **İbrahim Hakkı Göver** eczacı, **Bekir Kantarcı** ve **Serkis Efendi** eczacı kalfalığı, **Osman Kocabay** ise muhasebeci olarak hizmet vermişlerdir (106).

1933-36 yılları arasında belediye başkanlığı görevini de yürüten dönemin valilerinden **Nazmi Toker** zamanında, meydan ve çevresinde yeni düzenlemeler yapılarak **Tavlusunlu Mehmet Ali Efendi**'nin yaptırdığı, belediyeye ait otel ve eczanenin olduğu yapıyı yıktırarak bunların yerlerine Tan Sineması yaptırıldı. (Tan Sineması, Yeraltı Çarşısı Bacası'nın yerinde bulunuyor-

du.) (107) Bina yıkılmadan önce Belediye Eczanesi, Cami Kebir Mahallesi Raşit Efendi Kütüphanesi'nin yanındaki tek katlı yere taşınmış, kısa bir süre sonra da Kayseri Lisesi kim-

Belediye Eczanesi, 1915 (Erciyes Üniversitesi Yayınları-Anımsamalar 2002)

ya öğretmenlerinden Ecz.İbrahim Göver eczaneyi satın almıştır. Hem eczane işletip hem de devlet memuru olamayacağı şeklindeki bir şikayet üzerine lisedeki görevini tercih ederek tahminen 1937 yılında eczanesini kapatmış; eczanede bulunan pek çok malzemeyi de evine taşımıştır. İbrahim Göver'in ölümünün ardından, belediye eczanesinden satın almış olduğu ilaç kavanozları ve diğer tarihi demirbaşlar, oğlu İsmail Göver tarafından Ecz.Hazım Gönen ve Ecz.Cemal Emden'e satılmıştır.

BELEDİYE ECZANESİNDEN SONRA KAYSERİ'DE AÇILAN İLK ECZANELER

ERCİYES ECZANESİ: Belediye Eczanesi'nden istifa ederek ayrılan Ecz.Mustafa Mâhir Kafesçioğlu tarafından 1918(?) yılında açılmıştır.

ŞİFA ECZANESİ: Dr.İsmail Kafesçioğlu, Dr.Halil Bey, Osman Kocabay ve Bekir Kantarcı ortaklığı ile kurulmuş olup eczacı mesul müdür ve ortak eczacı Mustafa İbrahim (Bayır) Efendi'dir. Bu eczane kaleye bitişik olan ve Kazancılar Çarşısı'na bakan yerde 1920(?) yılında açılmıştır. Eczacı Mustafa İbrahim Efendi'nin vefatı ile bir süre Ecz. Hacı İbrahim Göver'in mesul müdürlüğünde ve eczacı kalfası M. Tâ-

Belediye Eczanesi'nde kullanılan ilaç şişelerinin bir kısmı bugün Kayseri-Yoğunburç Eczanesi'nde sergilenmektedir.

(Ecz.Halil Tekiner Koleksiyonu)

hir Çöplüoğlu tarafından satın alınmıştır. Bu arada dönemin Belediye Başkanı Necmettin Feyzioğlu, fakirlere tenzilatlı ilaç verilmek üzere Mesul Müdür H.İbrahim Göver'le anlaşmış, bu anlaşmayı eczane sahibi Tâhir Çöplüoğlu kabul etmeyince H.İbrahim Efendi mesul müdürlüğü bırakmıştır. Bunun üzerine o tarihte Develi'de eczanesi olan Ecz.Cemal Erdem, T.Çöplüoğlu ile ortak olmuş ve Develi'deki eczanesini kapatıp Kayseri'ye nakletmiştir. Bu ortaklık üç yıl devam etmiş, ardından Ecz. Cemal Erdem'in 1935 yılında Sümer Eczanesi'ni açmasıyla Şifa Eczanesi'nin ruhsatı 1935'te iptal edilmiştir (108).

MERKEZ ECZANESİ: Ecz. Nuh Naci Sarıabduhahoğlu tarafından 1925'te açılmıştır.

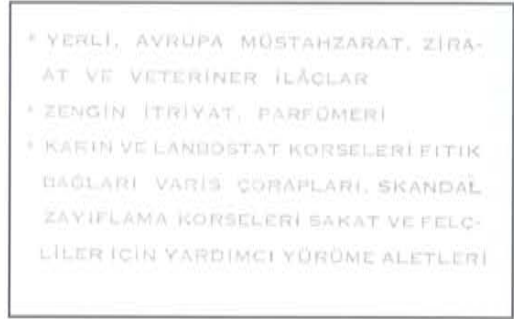

Merkez Eczanesine ait ilaç şişesi (Ecz.Gülşen Ödev Koleksiyonu)

KAYSERİ ECZANESİ: Ecz.Hazım Gönen tarafından 1925'te açılmıştır.

Ecz.Hazım Gönen 1949
(Emel Özateş Arşivi)

SÜMER ECZANESİ: Ecz.Cemal Emden tarafından 1935'te açılmıştır.

DEVLET HASTANESİ'NDE AÇILAN ECZANE:

İlk mesul müdürü Talaslı Mehmet Efendi'dir. (Mehmet Efendi'nin daha önce Talas'ta bir eczane açtığı rivayet edilmekteyse de ismine hiçbir resmi kayıta rastlanmamıştır.) Ecz.Mustafa M.Özbakır Kayseri eczacılık tarihi hakkında tuttuğu kişisel notlarında Talaslı Mehmet Efendi'nin Börekçiler Çarşısı'nda Çorluyan İstapan tarafından açılan eczaneyi devraldığını ve burada eczacı kalfası Mustafa Güpgüpoğlu ile çalıştığı, daha sonra da Talas Amerikan Hastanesi'ne girdiğini belirtmektedir.

Mustafa Mâhir Kafesçioğlu 1296 yılında (miladi 1880) Kayseri'nin Tavlusun köyünde doğmuştur. İstanbul'da mermer imalatçısı olan babasının ismi İbrahim, annesinin ismi ise Şerife'dir (109). Sultan Abdülhamit'in şehzadeligi zamanında camilerdeki hünkâr mahfilinin muhafazasını üretmeleri nedeniyle lakapları "Kafesçi" olmuş; aile, soyadı kanunu sonrasında "Kafesçioğlu" soyadını almıştır.

Mustafa Mâhir çocukluk ve gençlik dönemini Kayseri, Trabzon, Çorum ve İstanbul gibi çeşitli illerde geçirdikten sonra 1899 yılında İstanbul Eczacı Mektebi'ne girmiş (110), 1900 yılında henüz öğrenciyken Şerife Hanım'la evlenmiştir (111). 1902 yılında üniversiteden mezun olmuş ve eczacı diploması almıştır (112). Daha sonra Kayseri'ye dönerek bir gayrimüslimle birlikte ortak eczane açmıştır. Ancak Kayseri'deki faaliyeti uzun süreli olmamış, buradaki eczaneyi bırakıp **Safranbolu Belediye Eczanesi**'nin mesul müdürlüğünü üstlenmiştir (113). 1909 yılı sonlarına kadar Safranbolu'daki bu eczaneyi idare eden M.Mahir Kafesçioğlu 1910 yılı başında **Medine-i Münevvere Guraba Hastanesi Başeczacılığı**'na tayin edilmiş; ardından uzun süre Medine'de görev yapmış, bu dönemde Medine'deki **İdadi Mektebi**'nde coğrafya ve resim derslerine de girmiştir. Yine bu dönemde siyasete girerek İttihat ve **Terakki Fırkası Katib-i Umumisi** olmuştur (114). Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla (1914) önce ailesini Kayseri'ye geri göndermiş; 1916'da da kendisi dönmüştür. 1917'de Kayseri'deki **Belediye Eczanesi**'nin eczacısı olmuş, 1.Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra buradan istifaen ayrılarak Sarraflar Çarşısı'nda ilk **Erciyes Ec-**

zanesi'ni açmıştır (115). Daha sonra bu eczaneyi Kazancılar Çarşısı'ndaki yonu taştan yapılmış binaya nakletmiştir. 1922 yılında bu eczane, eczacı kalfası **Bekir Efendi** ile ortak olarak Şekerciler Çarşısı'na nakledilmişse de eczane'nin pek iyi çalışmaması üzerine Kazancılar Çarşısı'ndaki yere tekrar dönmüştür (116). Eczane M.Mâhir Kafesçioğlu'nun vefat ettiği 1952 yılı sonrasında dört yıl daha mesul müdürle devam ettirildikten sonra 1956 yılında daha önce Erciyes Eczanesi'nde staj yapmış olan **Ecz. Mustafa Özbakır**'a devredilmiştir (117).

Erciyes Eczanesi, 1922 yılında Dr. Hıfzı Nuri tarafından hazırlanan "Kayseri Sancağı" isimli kitapta (118) yer alan, o dönemdeki sekiz eczane'nin birisidir. Sonraki yıllarda yayınlanan 1927 yılı devlet sâlnamesinde adına rastlan-

te Sait Azmi Feyzioğlu, Turhan Feyzioğlu, Refik Bürüngüzlü, Selim Bilge, Arif Molu, Emin Bilge, Dr.Halit Karakaya gibi dönemin önde gelenleri de yazar kadrosunda yer almıştır (124).

1945 sonrasında **Demokrat Parti**'nin Kayseri'deki kuruluşunda müteşebbis heyete girmiş, ölünceye kadar DP İl İdare Kurulu'nda üye olarak görev almıştır (125). Ayrıca uzun yıllar Belediye Meclisi azâlığı, Ticaret Odası üyeliği de yapmış olup birçok hayır cemiyetinin de çalışmalarını desteklemiştir (126). Akciğer kanseri teşhisi konulması üzerine bir süre **İstanbul Alman Hastanesi**'nde tedavi gördükten sonra Kayseri'ye dönmüş ve 21 Ocak 1952 tarihinde yaşamını yitirmiştir. Kendi köyü olan **Tavlusun**'a defnedilmeyi vasiyet etmiştir.

mazken, 1928 yılı sâlnamesinde Erciyes Eczanesi'ni **Ecz.Hazım Gönen**'in işlettiği belirtilmektedir (119). Ayrıca "1944-45 yıllarında Kayseri'deki Şirketler ve Tüccarlar" isimli kitapta (120) ve 1949 yılı Türkiye Eczacılar Almanâğ'ında (121) da Kazancılar'da eczanesi olduğu yazılmaktadır. (Ecz.Kafesçioğlu'nun vefatının, TEB Kanunu'ndan önce olması nedeniyle, o dönem Kayseri ilinin de bağlı olduğu Ankara Eczacılar Odası'nın kayıtlarında ismine rastlanmamıştır.) 1936-1944 yılları arasında Kayseri Ticaret ve Sanayi Odası'nın da başkanlığını yürütmüştür (122).

Son derece sevecen, nüktedan, iyiliksever ve araştırmaya meraklı bir kişiliğe sahip olan Ecz. Mustafa Mâhir Kafesçioğlu çok iyi derecede Fransızca ve Arapça bilmekteydi. 1939-1940 yıllarında haftada bir yayınlanan "**Atayolu Gazetesi**"nin yazı işleri müdürlüğünü yapmıştır (123). Bu gazetede Ecz.Hazım Gönen'le birlik-

*Ecz. M. Mabir Kafesçioğlu'nun Tavlusun'daki mezarı
(Fotograf: Halil Tekiner, 2005)*

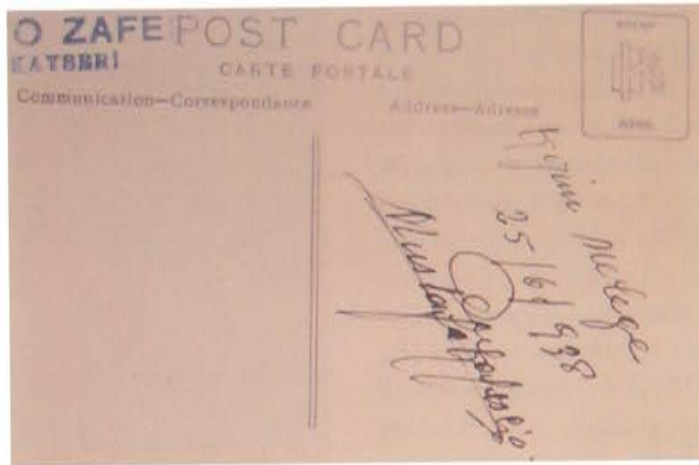
1926 yılında çekilmiş bir aile fotoğrafı

(Oturanlar soldan sağa: Mahir Kafesçioğlu'nun eşi Şerife Hanım, en küçük kızları Nilüfer, Mahir Kafesçioğlu, Ayaktakiler soldan sağa: Şerife Hanım'ın yegeni, oğlu İsmail Kafesçioğlu ve kızı Nezahat Kafesçioğlu) (Gürcan Turgutoğlu Arşivi)

Ecz. Kafesçioğlu ve dönemin önde gelenleri (1930'lu yıllar)

Nazmi Toker, Reşit Özsoy, Tavlusunlu Dr.İbrahim Bey, Tacettin Bey, Av.Abmet Karamercan, Refik Bürüngüz, Mehmet Sağlam, İbrahim Pekmezci, Hamdi Zamantılı, Belir Rıza Alpay, Mehmet Kaştıççı, Ahmet Develioğlu, Ahmet Lütfi, Halil Çılsal, Osman Çetiner, Mehmet Kantarcı, Hilmi Kantarcı, Karabilal'in Şaban (Kuruluşundan Bugüne Kayseri Belediyesi, Kayseri, 1995)

Ecz.M.Mahir Kafesçioğlu'nun 1938 yılında kızı Melek'e gönderdiği resmin arkasındaki imzası (Gürcan Turgutoğlu Arşivi)

Acı Bir Kayıp

Eczacı Mustafa Mahir Kafescioğlu'nun kaybettiği

MERHUM MUSTAFA MAHİR KAFESCIOĞLU

Erciyes Eczanesi sahibi, D. P. İl İdare Kurulu Üyesi Mustafa Mahir Kafescioğlu müptelâ bulunduğu kanser hastalığından kurtulamıyarak pazartesi günü sabah saatlerinde rahmetine kavuşmuştur.

Devamı S. 2 de

*M. Mahir Kafescioğlu'nun vefatı üzerine
25 Ocak 1952 tarihli Kayseri-Hakimiyet Gazetesi'nde çıkan haber
(Ecz. Mustafa Özbakır Arşivi)*

Acı Bir Kayıp

Merhûmun cenasesi salı günü öğle namazını müteakip Ulu Camii'de kılınmış vasiyeti üzerine doğum yeri olan Tavlasun köyüne mezarla gömüldü. Akıba ve dostların yıl yapları arasında Ale Kahrıstanında emedi alınmazlığına tevdi edilmiştir.

Merhum Mustafa Mahir Kafescioğlu, 1926 da Tavlasun köyünde doğmuş ilk ve orta tahsilini yurdan mütevellî ilerinde yapmış ve 1312 de Eczacılık Okuluna girmiş ve memleketimizin yetiştirdiği ilk Türk ve Müslüman Eczacı olarak neçer etmiştir. Memleketin mütevellî köşelerinde çalışarak bulunduğu her yerde faydalı olan Kafescioğlu, memleket gençliğinin hayırlı bir ağbaysı ve memleketin yükselmesi her an ve her vesile ile yörelden diyen bir vatanperverdi.

Mütevellî ayası teğekküllerde vasiye olmuş olmasına rağmen şahsi ihtiras olmayan temiz duygulu bir şahıydı.

Mustafa Mahir Kafescioğlunun siyasi hayata 326 sene zinde Medinede Kuraba hastahanesi serencacılığı yaptığı zamanlar İttihad Terakki Fırkası kabili unvanı ile girmeye başlar. Umumi barın bağlanması Kayseriye İçeren Mustafa Mahir Kafescioğlu 1333 de Erciyes Eczahanesini kurmuş ve bu amda İsmail Fırgalında çalışmış. İttihad harbi sırasında Anadolu ve Rumeli Müdafayı İttihak Cemiyetinde vasiye almıştır.

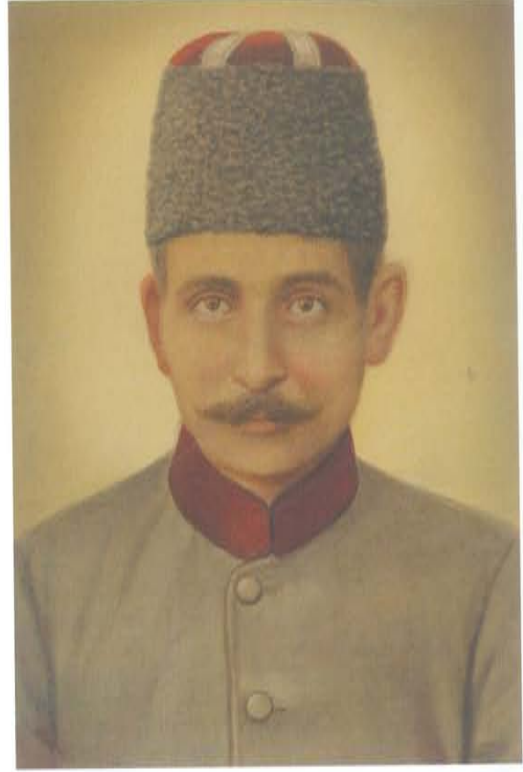
Mustafa Mahir, bir aralık C.H.P. ye girmiş parti içerisinde politik ve diktatörlüğe isyan eden gurubun reğri ekarı olan ATAYOLU gazetesi çıkararak (işpartili) devirde korku madan ve çekimden gazetesine mücadele etmiştir.

Kafescioğlu 1946 da D.P. nin Kayseri'de kurulduğunda mütevellî heyete girmiş ve öncünce İdar D.P. İl İdare Kurulunda üye olarak vasiye görmüştür. Üzun yıllar Belediye Meclisi azalığı yapmış, Ticaret Odası Başkan ve İyellâleri ve bir çok hayır cemiyetlerinde vasiye olmuş bulunsa merhumun bertemiz maziye bütün temettüline kendisini sevdirmiş. Bunun neticesi olarak merhumun herkes atıy diye hitap ederdi.

Memleketimiz için de bir ziy olan Kafescioğluna Tanrıdan mağfirat dilerken kederli ailesine ve onun hayranlarına başsağlığı dileriz.

Hicri 1294'te (miladi 1878) Kayseri-Cırlavuk'ta (127) doğan **Mustafa İbrahim Efendi**, dönemin din âlimlerinden İbrahim Efendi'nin oğludur (128). İlk, orta ve lise tahsilini dönemin imkansızlıkları nedeniyle farklı okullarda yapmış, eğitimi tamamlayabilmek için bir süre, doğduğu yer olan Cırlavuk'tan Tavlusun'a (129) gitmek mecburiyetinde kalmıştır. Liseden mezun olduktan sonra bir süre taş işçiliğiyle uğraşmıştır. (O dönemde lise mezunu olan birisinin taş işçiliğiyle uğraşması bugün yadsınabilirse de, Cırlavuk'un tanınmış taş ustaları yetiştirmesiyle ünlü bir yer olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu durum akla yatkındır.) Mustafa İbrahim Efendi'nin eczacı olmasının hikayesi ise son derece ilginçtir. Torunu **Avukat Mustafa Bayır**, dedesinin eczacı olmasıyla ilgili babasından duyduklarını şu şekilde anlatmıştır (130):

"Mustafa İbrahim Efendi liseyi bitirdikten sonra bir süre Cırlavuk'ta kalarak taş işçiliğini öğrenir, kısa bir süre sonra da dayısı Ali Osman'ın da teşvikiyle onunla birlikte İstanbul'a gider. Giderken annesi gömleğine bir iç cep dikerek Mustafa İbrahim'in aldığı lise diplomasını koyar. İstanbul'a vardıklarında Beyazıt'taki tarihi bir binanın restorasyon çalışmalarında taş ustası olarak çalışırlar. Dayısının olmadığı bir gün Cuma namazı çıkışında Mekteb-i Tıbbiye'nin o zamanki müdürü ile tesadüf eseri karşılaşır. Müdür, Mustafa İbrahim'e taş işçiliğiyle mi uğraştığını sorar. Sorusuna olumlu yanıt aldıktan sonra: "Sen okumuş birine benziyorsun." der. M. İbrahim lise mezunu olduğunu ve mezuniyet diplomasının da yanına olduğunu söyler. Bunun üze-

rine Müdür: "Hazırlan bakalım..." diyerek çevresindekilere Mustafa İbrahim'i alıp okula götürmelerini söyler. Başlangıçta bir süre direnen M. İbrahim sonunda ikna olur. Kendisine dört yıl okuyup doktor mu yoksa üç yıl okuyup eczacı mı olmak istediği sorulur. O da daha kısa süreli olmasının da etkisiyle eczacılığı tercih eder. Bu olay sonunda üniversitede okuması fikrine sıcak bakmayan dayısıyla olan ilişkileri uzun bir süre kesilir.

Eczacılık okulunda tamamladığı 3 yıl sonunda çok iyi derecede de Fransızca öğrenen Mustafa İbrahim Efendi mezuniyet sonrasında tekrar Kayseri'ye döner ve dayısının kızıyla evlenir. Aynı yıl **Üsküp Askeri Hastanesi** eczacılığına tayin olur. Balkan Harbi bittikten sonra (1913) bu sefer tayini **Bergama Askeri Hastanesi'ne**

çıkarmak. O dönemde yörenin ileri gelenleriyle sağlam ilişkiler kurarak iyi bir muhit edinir (131). Daha sonraları askeriyeden emekliliğini ister ve emekli olur. İzmir'in Yunan işgalinden bir hafta önce (Mayıs 1919) oradan ayrılarak Kayseri'ye geri döner. Kayseri'de kısa bir süre **Belediye Eczanesi**'ni (132) işlettikten sonra Kale'nin bugünkü Kazancılar Çarşısı'na bakan cephesinde, hemen Kale'nin bitişiğindeki iki katlı taş binada **Şifa Eczanesi**'nin mesul müdürlüğünü yapar. (Bu binada asıl eczane bölümü ikinci katta olup, merdivenle çıkılmaktadır.) **Ecz. Mustafa M.Özbakır**'ın kişisel notlarından bu eczanenin **Dr.İsmail Kafescioğlu, Dr.Halit Bey, Osman Kocabay, Bekir Kantarcı** ortaklığı ile kurulmuş olduğu anlaşılmaktadır. Eczane açtıktan bir süre sonra Kayseri Lisesi'nde Fransızca derslerine girmişse de, lise öğretmenliği çok uzun süreli olmaz. Bu dönemde kendisi gibi eczacı olan ve aynı lisede kimya hocalığı yapan **Ecz.İbrahim Hakkı Göver**'le (1883-1942) tanışır ve dostlukları Ecz.Mustafa İbrahim'in vefatına kadar devam eder.

Eczanesinde o dönemde diğer bütün eczanelerde olduğu gibi sıklıkla yapma ilaç yapar. Başta papatya olmak üzere çeşitli bitkilerden de yararlanarak değişik formüller hazırlamıştır. Hazırladığı bu formülleri ihtiva eden Fransızca kitaplar bugün torunu Mustafa Bayır'da bulunmaktadır.

Ecz.Mustafa İbrahim Bey'in vefatından sonra (1933) Şifa Eczanesi, eczanede önce çırak sonra da kalfa olarak çalışan **Mehmet Tâhir Çöplüoğlu**'na (133) (1901-1985) satılmış, bu dönemde **Ecz.Cemal Emden** kısa süreli de olsa mesul müdürlük yapmıştır. (Bu dönemde üretilen hazır ilaçların başında "Neokalsiyum Ampul" gelmekteydi (134).) Ecz.Cemal Emden'in 1935 yılında **Sümer Eczanesi**'ni açmasıyla Şifa Eczanesi'nin ruhsatı da iptal edilmiştir (135). Eczanede kullanılan drog kapları, kavanozlar

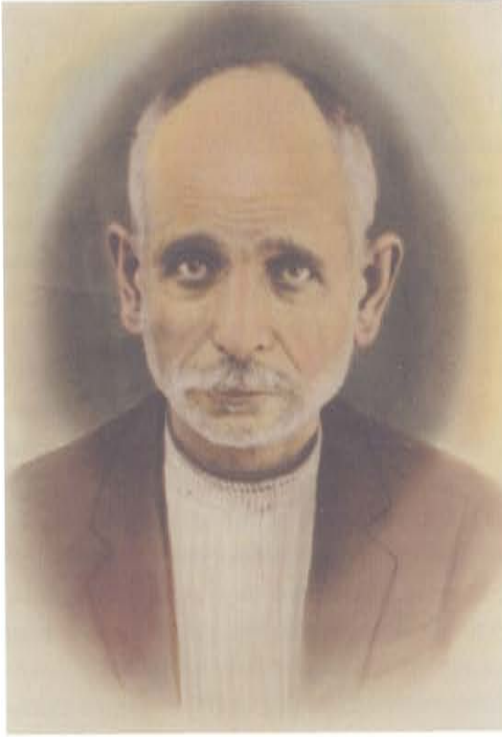
başta olmak üzere pek çok malzeme Cemal Emden tarafından satın alınmış ve uzun süre Sümer Eczanesi'nde kullanılmıştır (136).

Mustafa İbrahim Bey'in mezun olduğu yıl (1903) yaptığı evlilikten iki kız (**Vesile Özüölmez, Bahriye Arman**) ve bir erkek çocuğu (**Ethem Bayır**) dünyaya gelmiştir. **Vesile Özüölmez** Ankara'lı bir tüccar olan Yusuf Özüölmez ile evlenmiş, düşman kuvvetlerinin Ankara'ya yaklaşması üzerine (137) (1921) Kayseri'ye dönerek Ankara'daki işlerini dağıtmışlar, ölene kadar da Kayseri de yaşamışlardır. Mustafa İbrahim Bey'in ikinci kızı olan **Bahriye Hanım (Arman)** ise posta tevzii memuru **Mustafa Arman**'la evlenmiş ve Kayseri-Bünyan'da yaşamıştır. Üçüncü ve son çocuğu olan **Ethem Bayır** (138) ise 1933 yılında Nimet Hanım (139) ile evlenmiştir. Ethem Bayır, **Osman Kavuncu** (140) ve **Mehmet Çalık**'ın (141) belediye başkanlıkları döneminde Belediye'de hizmet verdikten sonra Kayseri Belediyesi Gelir Müdürlüğü'nden emekli olmuştur.

Çevresine karşı son derece eli açık ve nüktedan bir kişiliğe sahip olan **M.İbrahim Efendi** doğup büyüdüğü köyüyle olan bağı hiç koparmamış; Cuma günleri düzenli olarak doğduğu köye gitmiş, her gittiğinde de 4-5 eşek yükü ilaç, giyecek ve yiyecek götürmüştür. Bu iyilikseverliği karşısında kendi köylüleri de onu her seferinde büyük tezahürat ile karşılamış, çok büyük saygı ve sevgi göstermişlerdir.

Ömrünün son dönemlerinde dünya işlerinden elini çekmiş, kendisini dine vermiştir. Bu dönemde zamanını Kur'ân-ı Kerim, ayrıca Osmanlıca ve Fransızca edebî eserler okuyarak ve ney (142) üfleyerek geçirmiştir. 1933 yılında henüz 55 yaşındayken solunum yetmezliği nedeniyle ki bunda sigara tiryakisi olmasının etkisi büyüktür-Kayseri'de vefat etmiş, yine Kayseri'de toprağa verilmiştir.

Ecz.Mustafa İbrahim Efendi'den Hatıralar

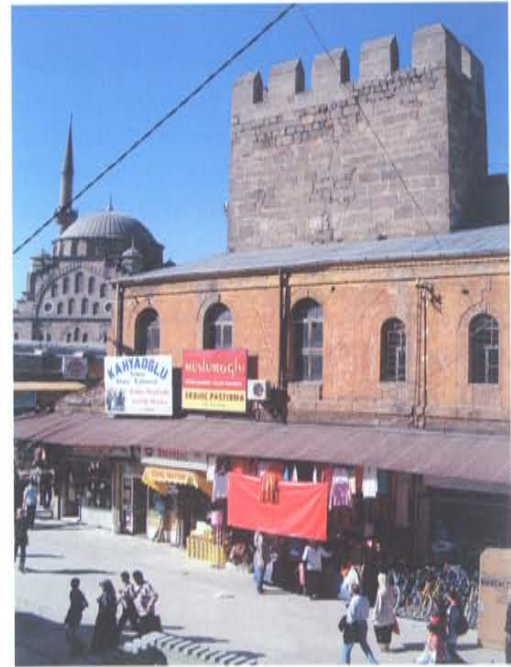
*Ecz. Mustafa İbrahim, 1920'li yılların sonları
(Mustafa Bayır Arşivi)*

Mustafa İbrahim Efendi vefatından bir süre önce, uzun süreli bir hastalık dönemi geçirir; tedavisi için bir süre Ankara'da kalması gerekir. Bu dönemde üniversite yıllarından çok yakın arkadaşı olan, o zamanın Sağlık Bakanı **Dr. Refik Saydam**'ı (143) (1881-1942) görmek için son derece sâde bir kılıkla Bakanlık'a gider; ancak Bakanlık yetkilileri kendisinin Bakan'ın arkadaşı olduğuna inanmaz. Bunun üzerine M.İbrahim, Dr.Refik Saydam'a "**Kara Mustafa**"nın geldiğini söylemelerini rica eder. Çok kısa süre sonra Sağlık Bakanı, Mustafa İbrahim Efendi'yi kapıda karşılar; şakalaşır, uzun bir süre sohbet ederler. Sağlık problemi nedeniy-

le Ankara'ya geldiğini öğrenince de kendisi bizzat devreye girer ve yıllar önceki arkadaşının en iyi hastanede ve en iyi hekimler tarafından tedavi edilmesini sağlar.

Yine aynı dönemde yaşadığı bir diğer anısı ise şöyledir:

Yattığı hastanede kendisiyle ilgilenen doktorlar hastalığın teşhisi ve kullanacakları ilaçlarla ilgili, hastanın anlamayacağını düşünerek Fransızca konuşurlar. Söylenen her şeyi harfi harfine anlayan Mustafa İbrahim Efendi tüm konuşulanları uzun uzun dinledikten sonra sonunda dayanamaz ve verecekleri ilacın bu hastalıkta çok yarar sağlamayacağını gerekçeleriyle söyleyerek doktorları bir hayli şaşırtır.

*Şifa Eczanesinin bulunduğu yapı
(Fotograf: Halil Tekiner, 2004)*

Ecz. Mustafa Ibrahim'e ait 1903 tarihli eczacılık diploması (Av. Mustafa Bayır Arşivi)

1884'te (144) Hacı Mehmet Efendi ve Saadet Hanım'ın ikinci çocuğu (145) olarak Karşıyaka-İzmir'de dünyaya gelen **İbrahim Hakkı Göver**, ilkokulu İzmir İptidai Mektebi'nde, ortaokulu İzmir Sultanisi'nde, liseyi ise İzmir İdadî Mektebi'nde okumuştur (146). 1902 yılında İstanbul Eczacı Mektebi'ne kaydolmuş, 1904 yılında ise buradan mezun olmuştur. Mezun olduktan sonra bir süre Trablusgarp'ta görev yapmış, ardından Ser-eczacı (Baş Eczacı) olarak Hicaz'a gitmiş ve uzun süre burada kalmıştır. Bu dönemde, İngiliz Lawrence'in (147) başını çektiği isyan sonrasında (1916) İngilizlere esir düşmüştür (148). Mısır ve Libya'daki İngiliz esir kamplarında Mudanya Mütarekesi yapılanaya kadar kalmış, ardından doğum yeri olan İzmir'e, buradan da dede memleketi olan Kayseri'ye dönmüştür (149). (1924)

Kayseri Lisesi'nin arşiv kayıtlarında 15.03.1910-25.12.1931 tarihleri arasında Kayseri Lisesi'nde kimya öğretmenliği yaptığı yazıyorsa da (150) oğlu **Abdülhak Göver**, bu bilginin yanlış olduğunu, babasının Lawrence isyanından bir süre sonra Kayseri'ye gelerek 1942 yılında vefatına kadar lisede öğretmenliğe devam ettiğini söylemiştir. Ayrıca İbrahim Göver'in büyük oğlu Fizik Yüksek Mühendisi **Seyit Mehmet Göver de Ecz. Mustafa Özbakır**'a gönderdiği 6 Aralık 1974 tarihli mektubunda babasının 1924-25 yıllarında Kayseri'ye yerleştiğini belirtmektedir. Şu halde İbrahim Göver 1924-1942 yılları arasında Kayseri'de bulunmuştur.

Öğretmenlik yaptığı bu süre içinde, **Tavlusunlu Mehmet Ali Efendi**'nin belediye başkanlığı döneminde yaptırılan **Belediye Eczanesi**'nde de görev almıştır (151). 1932 yılında Şifa Eczanesi'nin mesul müdürü **Çırlavuklu İbrahim Efendi**'nin vefatı üzerine kısa bir süre de **Şifa**

Eczanesi'nin mesul müdürlüğünü yapmıştır. Bu yıllarda **Mehmet Tâhir Çöplüoğlu**'ndan başka, aslen Ermeni olup sonradan Müslüman olan Ahmet Bey de kalfalığını yapmıştır (152). Ancak daha sonra eczane'nin mesul müdürü bir süredir Develi'de eczane işletmekte olan **Ecz.Cemal Emden** olmuş, **Ecz.Göver** de tüm mesaisini Kayseri Lisesi'ndeki öğretmenlik görevine vermiştir (153). Tahminen 1935 yılında **Belediye Eczanesi**'ni satın alarak Camii Kebir Mahallesi'nde bulunan Raşit Efendi Kütüphanesi'nin yanındaki tek katlı yapıya taşımıştır. (Oğlu Abdülhak Göver'in verdiği bilgiye göre o dönemde doktora gidemeyen pek çok hasta İbrahim Bey'in eczanesine gelmiş; İbrahim Göver de basit rahatsızlıklarda kendi hazırladığı yapma ilaçları vermiş ve bütün bu işleri diğer eczanelere göre çok daha düşük ücretle yapmıştır.) Hem eczane işletip hem de devlet memuru olamayacağı şeklindeki bir şikayet üzerine lisedeki görevini tercih ederek tahminen 1937 yılında eczanesini kapatmış; eczanede bulunan pek çok malzemeyi de evine taşımış-

tır (154). 14 Aralık 1942 tarihinde, yakalandığı zatüre hastalığından kurtulamayarak vefat etmiştir (155). Cenazesine, başta Lise'den öğrencileri olmak üzere çok büyük bir kalabalık eşlik etmiştir.

İlk evliliğini 1922'de amcasının kızı Nimet Hanım'la yapan İbrahim Göver, eşinin vefatı üzerine 1925'te **Ayşe Akşehirlioğlu** ile ikinci evliliğini yapmış ve ikinci evliliğinden **İsmail** (1929), **Abdülhak İshak** (1933), **Saadet** (1935) ve **Seyit Mehmet** (1939) isimlerinde dört çocuğu olmuştur (156).

Çok iyi derecede Fransızca ve Arapça bilen Ecz. İbrahim Göver mesleği ve bilimle ilgili gelişmeleri yakından takip etmiştir. Okuduğu bir kitabın üzerine eski yazıyla düştüğü şu not geleceğe yönelik tahminlerinde ne derece isabetli olduğunun bir göstergesidir:

"Bugün, cisimlerin en küçük parçası olarak kabul edilen atom parçalanabilir ve bundan büyük bir enerji elde edilebilir. Ancak insanlığın hayrına mı, şerrine mi? Orasını bilemem."

İngiliz esir kampında bulunduğu yıllarda tanıştığı bir İngiliz kimyager doktor tarafından bilimsel çalışma ve araştırmalarda bulunmak üzere İngiltere'ye davet edilmişse de bu daveti kabul etmemiştir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi ve başka yerlerden de çeşitli teklifler almışsa da bu tekliflere olumlu yanıt vermemiştir (157). (Oğlu Fizik Yüksek Mühendisi Seyit Mehmet Göver Ecz. Mustafa Özbakır'a gönderdiği 27.1.1975 tarihli mektubunda babasının Afganistan'da açılan ilk eczacılık fakültesine Türk Hükümeti'nce görevli olarak gönderilen heyetin içinde yer aldığı da yazmıştır.)

Ecz. İbrahim H. Göver Kayseri Lisesi'nde öğrencileriyle birlikte, 1930'lu yıllar (Ömer Özbakır Arşivi)

Ecz.İbrahim H.Göver Kayseri Lisesi'nde öğrencileriyle birlikte, 1930'lu yıllar (Ömer Özbakır Arşivi)

1930'lu yılların sonlarında Kayseri Lisesi'ndeki diğer öğretmenlerle birlikte (Ömer Özbakır Arşivi)

Eczacı İbrahim Göver'den Bir Hatıra

1924 yılında Kayseri Lisesi'ni ziyaretinde Eczacı İbrahim H. Göver'in dersine giren Atatürk ve beraberindeki heyeti (en önde ortada oturan Büyük Önder'dir)

Uzun yıllar Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapan Eczacı İbrahim Göver'in bu yıllarda büyük önder Atatürk'le de bir anısı olmuştur. Mühendis **Mehmet Çanakçıoğlu** (158) bu anıyı şöyle nakletmiştir (159):

"Atatürk Kayseri'ye bir ziyaretinde Kayseri Lisesi'ni de teftişe gelir. Beraberindeki heyetle birlikte İbrahim Hoca'nın sınıfına girer. Hoca, ayağa kalkan öğrencilerine oturmalarını söyler ve heyete eliyle bir süre beklemelerini işaret ettikten sonra dersine devam eder. Hatta heyetten bazılarının tahtanın önünde durmaları nedeniyle de onları: "Çocuklar tahtayı göremiyor, biraz çekilseniz." diye uyarır. Dersini birkaç cümle dahi söyleyerek bitirir ve öğrencilerine şöyle seslenir: "Gazi Hazretleri sınıfımıza teşrif buyurmuşlardır, ayağa kalkınız." Öğrenciler hep birlikte ayağa kalkar ve Ata'yı selamlar. Atatürk bir

1930'lu yıllara ait Kayseri Lisesi'nde çekilmiş bu resimde sol başta oturan Eczacı İbrahim Göver. (Kayseri Lisesi Arşivi)

süre öğrencilerle sohbet ettikten sonra İbrahim Hoca'nın elini sıkarak teşekkür eder ve beraberindeki heyetle birlikte sınıftan çıkar. Çıkışta okul müdürüne: "Bu Hoca'nın sicilini bana veriniz." der. Müdür tedirginlik içinde Hoca'nın sicilini verir. Bütün idare ve öğrenciler Hoca'nın bu bereketine bir ceza beklerken birkaç hafta sonra Ankara'dan Hoca'ya teşekkür mektubu ile bir kademe ilerleme ve bir maş ikramiye haberi gelir."

Ezenci İbrahim Göver'e ait 1904 tarihli mezuniyet diploması. (Abdülhak İsbak Göver arşivi) (Diplomanın Latin alfabesiyle yazılmış bali yan sayıdadır.)

OSMANLI İMPARATORLUĐU
İSTANBUL DARÜLFÜNUNU
TIP MEDRESESİ

ECZACI İCAZETNAMESİ

DİPLOMA NUMARASI

2495 1

Istanbul Darülfünunu Tıp Medresesi'ne merbut (bağlı) Eczacı Mektep Ālisinde ikmal-i tahsil ve nizamen muayyen imtihanlarda muvafakıyyet göstermiş olan Rumi 1299 (Miladi 1884) taribinde Kayseri'de mütevellid (doğmuş) Hacı Mehmed'in oğlu İbrahim Efendi'ye (160) İşpençiyarlık (Eczacılık) icrasına mezun (izinli) bulunmak üzere işbu icazetname (diploma) verilmiştir.

Fakülte'ye kayıt tarihi: Rumi 1317 (Miladi 1902)

Mezun olduğu tarih: Rumi 1319 (Miladi 1904)

Medrese (Fakülte) Genel Katibi: imza

Medrese Reisi (Dekan): imza

Darülfünun Müdürü (Rektör): imza

Maarif Vekili (Milli Eğitim Bakanı): imza

(Okulun mührü)

1296 yılında (miladi 1880) yılında Kayseri’de doğan **Nuh Naci Sariabdullahoğlu**, kendi el yazısıyla yazdığı özgeçmişine göre (161) 1317 (m. 1901) yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi’ne girmiş 1321 (m. 1905) yılı Ocak ayında ise “Eczacı Üsteğmen” olarak mezun olmuştur. Mezuniyetin ardından önce **Edirne Merkez Hastanesi**’nde 9. Alay 3. Tabur ile Dedeoğaç’ın İskeçe-Doğanhisar havalisinde çalışmıştır. 1.3.1326 (m. 1910) tarihinde **Bağdat Hastanesi** baş eczacılığı vekaletine tayin olmuş, bu dönemde Bağdat Kadısı’nın kızı olan Şefika Hanım’la evlenmiştir (162). 5.10.1326 (m.1910) tarihinde hemvant eşkiyalarının tenkili için oluşturulan “takip kuvvetleri”nin sıhhiye işlerine memur edilmiştir. Bilahare 48. alayın nişancı taburu ile birlikte Kerkük’e gelerek 17.9.1327 (m.1911) tarihinde ise **Kerkük Hastanesi** baş eczacılığına tayin edilmiştir. 3.12.1327 (m. 1911) tarihinde ise 3. Kolordu **Tekfürdağı Hastanesi** baş eczacılığı vekaletine ve Balkan Harpleri dolayısıyla Badehu Akdeniz Boğazı **Maydos, Kittilbahir, Buğalı Kale Hastaneleri**’nde baş eczacılık görevine, 9.12.1328’de (m.1912) **Selimiye Hastanesi** baş eczacılığı vekaletine tayin edilmiştir. 1.3.1330’da (m.1914) **Karadeniz Boğazı Limanı Kebir Hastanesi** ve ardından müstahkem mevki eczanesi baş eczacısı olarak görev almıştır. 12.10.1336 (m.1920) tarih ve 5251 sayılı Mülga Harbiye Nezareti emriyle Sıhhiye Dairesi İkinci Şube Müdür Muavinliği’ne 1.10.1336’da (m.1920) ise “âli satış komisyonu” azalığına tayin edilmiştir. Ecz.Nuh Naci Sariabdullahoğlu, bu vazifeyi kabul ediş nedenini özgeçmişinde şöyle anlatmıştır:

“Bu vazifeyi kabul edişimin nedeni, sıhhiye dairesinde vukua gelen ecza suistimalinin ve satış komisyonunun gayesini anlamak ve nihayet imkân verildiği takdirde Milli Müdafaa vekaletinin amaline hizmet etmek idi. Bu karar ve azmime nail olabilmek için Ecza Mudabbar Umumisiyle temasa gelerek 66. sandık eczayı tıbbiye ve alatı cerrahiye-i nâdireyi ibzar ve ilk fırsatta Ankara’ya kaçırabilmekti. Bu bususta muktezi barekat ve tedabiri tanzim ile meşgul iken Milli Müdafaa vekaleti mutemedi ve ecza müfettişi Mülga Harbiye nezareti merkez kumandanlığı baş tabibi Yarbay Yusuf Bey’le de mü-

nasebet peyda ederek azami teşriki mesai neticesi marûlarz emel ve arzuma muvaffak olarak müstabzar sandıklarımı remor vapuruna tabmil, ecza müdabbarından almış olduğum ecza ve alati cerrabiyye mukabil Salih Bey'le birlikte geldiğimde Ekimde 27 Eylül 1337 (m. 1921) tarih ve 2900/11362 no'lu M. M. V. Şubhiye dairesinden tasdikli 66. sandık eczaları havi bir kuta mazbata Felah Gurubiyle gönderilmiştir."

26.4.1337'de (m.1921) Harbiye Nezareti Sıhhiye 2. Şube Müdür Muavinliği ile âli satış komisyonu azalığı vazifelerini bırakarak Mutefet ve Ecza Müfettişi Salih Bey'le birlikte Ankara'ya gelmiştir. (Ecz. Nuh Naci Bey'e savaş sonrasında başarıları dolayısıyla İstiklal madalyası tevdi edilmiştir.) 15.5.1337 (m.1921) tarih ve 132/4554 sayılı M.M.V. Sıhhiye Dairesi'nin muhtıralarıyla Ankara kumandanlığı emrinde bulunan 2 No'lu **Sari Hastalıklar Hastanesi** baş eczacılığına, 3.7.1337 (m.1921) tarih ve 1913 numaralı vekalet emriyle Milli Müdafaa Vekaleti Sıhhiye Dairesi İkinci Şube müdür muavinliğine, 23.11.1337'de (m.1921) **Kayseri Hastanesi** baş eczacılığına tayin edilmiş; 1.9.1338'de (m. 1922) de binbaşılığa terfi etmiştir. 1339'da (m. 1923) **Niğde Hastanesi** baş eczacılığına tayin olmuş, birkaç yıl sonra da görevinden ayrılmış, Kayseri'ye gelerek 1925 yılında **Nuh Naci Merkez Eczanesi**'ni açmıştır. Eczanenin varlığı hem 1927 Devlet Sânamesi, hem de 1928 yılı Türkiye Malul Gaziler Büyük Ticaret Salnamesi'nde (163) tespit edilmiştir.

Ecz.N.N.Sarıabdullahoğlu 22 Temmuz 1928'de **Tevfik Mülayim** tarafından çıkarılmaya başlanan "**Ülker**" Gazetesi'nin (164) bir süre yazı işleri müdürlüğünü de yapmıştır (165). Eski harflerle yayımlanan bu gazetenin kaç sayı

sürdüğü kesin olarak saptanamadıysa da yeni harflere ilişkin yasanın yürürlüğe girmesi üzerine 1928 yılının son aylarında basımevinin yenilenmesi konusundaki güçlükler nedeniyle yayımına son verilmiştir.

Ecz. Nuh Naci Sarıabdullahoğlu'nun 1952 yılında vefatından sonra Nuh Naci Merkez Eczanesi o tarihte Hukuk Fakültesi üçüncü sınıf öğrencisi olan oğlu **Kadir Bâki** Bey tarafından mesul müdürler aracılığıyla devam ettirilmiştir. (Önce **Ecz.Sevim Bamaç**, 1961 yılı öncesinde **Ecz.Yaşar Akşehirlioğlu** ve ardından **Ecz.Doğan Persentili** mesul müdürlük yaptıkları sonra Nuh Naci Şevki Bey'in dördüncü kuşak torunu olan **Ecz.Hatice Gülsen Ödev (Ak-yürek)** eczaneyi devralmıştır.

Dört oğlu ve bir kızı olan Ecz. Sarıabdullahoğlu'nun oğullarından **Cihat Sarıabdullahoğlu** İstanbul Üniversitesi Eczacılık Yüksekokulu'ndan mezun olup aynı fakülteden mezun olan

Mediha Hanım'la evlenmiştir. Cihat Bey Ankara'da **Merkez Ecza Deposu**'nu açarak mesleğini devam ettirmiştir. (Ecz.Mediha Sarıabdullahoğlu Türkiye'de o tarihteki yedi bayan eczacıdan birisidir, bir süre de Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapmıştır.)

Nuh Naci Merkez Eczanesi 1984'te eczanenin bulunduğu yerin istimlak edilmesi dolayısıyla Emek-İstasyon Caddesi'ne, 1990'da Hastane Caddesi'ne, 2002 yılında ise Hacılar Mevkii'ne taşınmıştır.

Nub Naci Merkez Eczanesi'nin bulunduğu binanın tadilat nedeniyle yıkımından önceki hali (Eczane sağ tarafta basamakla çıkılan yerde yer almaktadır.) (Ecz. Gülsen Ödev Arşivi)

<p>تاریخ</p> <p>۲۲</p> <p>۱۳۴۷</p>	<p>اولادکده</p>	<p>۱۹۲۸</p> <p>۲۵</p>
<p>قادرانه صریت ایلده</p> <p>تاریخ ۲۲</p> <p>۱۳۴۷</p> <p>۱۹۲۸</p> <p>۲۵</p>	<p>جانلی تاریخ - شانی تاریخ</p> <p>۲۳ خوند بایرام - عبدالمجید فارسی - ۳۶ میلیزه شانیای - عبدالمجید زنجیرلی کیرمک بلندی - مصطفی کمال ارکانه صریه - نیسی - کوهچوک برشرط - دیگر ملنلر نورکات اقتدرسی - جانانوار بیله قیورانیور - نورکات اوزقلی نورموتدی - بونوره جردانه پانادوبانه طوقات - خلیفه کوزبی بوسدی ملت کوزبی آمیری - مصطفی خالک اثری و صحنی</p>	<p>اعتذار و شکران</p> <p>شکران</p> <p>اعتذار</p>

Ecz.Nub Naci Sarıabdullahoglu'nun sorumlu yönetmeni olduğu Ülker Gazetesi'nin 25 Temmuz 1928 tarihli sayısı (Kayseri Basın Tarihi 1910-1960)

1894 yılında Sivas'ta doğan A.Hayreddin Bilgen, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Yüksekokulu ve Baytar Yüksekokulu'ndan 7.11.1920 tarihinde mezun olmuştur. 1930 yılında Niğde'de Hükümet Caddesi No:13'te sahibi ve mesul müdürü olduğu **Şifa Eczanesi**'ni açmış, daha sonra **Kayseri İtimat Ecza Deposu**'na da ortak olarak iştirak etmiştir. Eczanesini 1980 yılında Ecz.Tülay Balaban'a (Akalp) devretmiştir. Ecz. Akalp'ten aldığımız bilgiye göre Ahmet Hay-

reddin Bilgen'in hiç çocuğu olmamış ancak kendi köyünden çok sayıda fakir çocuğu okutup meslek sahibi yapmıştır.

Adana Eczacı Odası'ndan Kayseri'ye nakil olan Ecz. Bilgen Oda'nın 61 sicil no'lu üyesi olup Haziran 1980'de vefat etmiştir.

Ecz. Ahmet Hayreddin Bilgen'in 1930'da aldığı eczane ruhsatnamesi (Ecz. Tülay Akalp Arşivi)

Dönemin Kayseri Kadısı Hulki Bey (Müftüzadeler) ve Besime Hanım'ın üçüncü çocuğu (166) olarak 1904 yılında Kayseri-Ağırnas'ta doğan Hazım Gönen ilk, orta ve lise eğitimini Kayseri'de tamamlamıştır (167). İstanbul Eczacı Mektebi'nden 1925 yılında mezun olduktan sonra Kayseri'ye gelerek Kıçıkapaı Cad. No:29'da şimdiki Şeker Bank'ın olduğu yerde Kayseri Eczanesi'ni açmıştır.

1930 yılında Râna Alpar ile evlenmiş ve bu evlilikten Emel ve Hulki isimlerinde iki çocuğu olmuştur. İkinci çocuğunun beş yaşında tüber-

külozdan vefat etmesi üzerine Nuh Naci Yazgan ile birlikte Verem Hastanesi'nin kurulmasına öncülük etmiştir. Eşi Râna Hanım'ı da henüz 35 yaşındayken aynı hastalıktan kaybetmiştir. Bunun üzerine iki kez daha evlenmiş ancak bu evliliklerinden başka çocuğu olmamıştır (168).

Ecz.Hazım Gönen ve Ecz.Mustafa Mâbir Kafesiođlu'nun da yazar kadrosunda bulunduğu Ata Yolu Gazetesi'nin başlığı (27.02.1939)
"Kayseri Basın Tarihi 1910-1960, Ali Rıza Önder"

Ecz.Hazım Gönen henüz beş yaşındayken tüberkülozdan kaybettiği oğlu Teyfik Hulki ile birlikte (Emel Özateş Arşivi)

*Ecz.Hazım Gönen Kayseri Atlı Spor Klübü'nün üyesi olduğu yıllar
(Emel Özateş Arşivi)*

Ecz.Hazım Gönen, İstanbul 1930 (Emel Özateş Arşivi)

*Nikah günü çekilmiş bir fotoğraf, İstanbul 1930
(Emel Özateş Arşivi)*

Politika ve çeşitli sosyal faaliyetlerle de ilgilenen Ecz.Gönen uzun yıllar CHP İl Başkanlığı yapmış, bir süre de Kayseri Atlı Spor Klübü'nün üyeliğinde bulunmuştur. 1969 yılında geçirdiği kalp rahatsızlığı sonucunda Kayseri'de vefat etmiştir. Vefatından sonra Ecz.Bükem Ünalmiş ve Ecz.Nursen Persentili eczanede mesul müdür olarak görev yapmışlardır. Döneminde Hazım Müshil Hapı, Yener Ağrı Kesici, Kenacort... gibi pek çok ilacın ruhsatını almıştı.

Ecz.Gönen Ankara Eczacılar Odası'na 26 sicil no'yla kayıtlı olup, kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. 1938-50 yılları arasında yayımlanan "Erciyes Dergisi"nde ve 1939-40 yıllarında haftalık çıkartılan ve Ecz. Mustafa Mahir Kafesçioğlu'nun yazı işleri müdürlüğünü yaptığı "Atayolu Gazetesi"nin de yazar kadrosunda yer almıştır.

Kayseri Veremle Savaş Derneği

1945 yılı Ağustos ayında çalışmalarına başlamış olan Kayseri veremle savaş derneği, Başkan Eczacı Hazım Gönenin teşebbüsü ile Kayseri Halkevi salonunda kurulmuş olup merkezi Kayseride olmak üzere Ankara ve İstanbul'da şubeleri vardır.

Veremle Savaş Der. Bşk.
Ecz. Hazım Gönen

Bir dispanser kurmak ve teşebbüsle harekete geçen bu dernek; verem hastanesi, sanatoryum ve preventoryum yapmak gibi esaslı savaş tesislerini kurarak seyyar bir teşkilât ile köylere kadar nüfuz etmeyi idealinde yaşatmakta ve plânlı adımlarile devlet davası ölçüsündeki bu konunun Kayseri muhitinde şerefli yükünü omuzlarına almış bulunmaktadır.

Sermayesi ilk teberru olan (250) liradır. Burmasını veren kadının, varlığına göre ölçüsüz bir hamiyetle yardıma koşan mütevassıt imkânli vatandaşların hareketi içtimai ahlâk mevzuunda ibretamiz telâkkiye cidden sezadır. Bu sermaye

kurucu ve temel üye yardımlarile gün geçtikçe yükselmiş ve ana tüzük gereğince baş kurucu unvanını almış olan civanmert Türk çocuğu merhum Nuh Naci Yazganın yaptığı (250000) İkiyüzellibin lira teberru ile 1946 yılında savaş tesislerini kurma plânının ratbikına başlamak imkânını bulmuştur. Bu imkân merhumun sayın refikası ve vereseşi tarafından devamlı olarak desteklenmiş ve Kayseri merkezinde dört tarafı yol ile mahdut 9 dönümlük arazi dahilinde ve 1000 metre kare üzerine kurulmuş bulunan Kayseri veremle savaş derneği Nuh Naci Yazgan verem dispanser ve hastanesini temin etmiştir. Aşağıda resmini gördüğünüz, birbirine merbut dört bina-dan ibaret (40) yataklı bu hastane ve dispanser tomografli komple bir rontgen, sıcak sulu kalorifer, yüksek tevettürlü su buharı, 220 voltluk hususi bir transformatörlü elektrik ile modern şekilde teçhiz edilmiş olup 200 tavukluk asri bir kümesi, seri ve dört odalı bir doktor lojmanını havidir. 1949 yılında istifadeye açılacak olan milyonluk bu tesis orta Anadoluda devlete yük olmaksızın kurulmuş Türk içtimai şuurunu eşsiz ve örnek olacak olan bir abidesi olmuştur.

Ecz. Hazım Gönen'in başkanı olduğu Verem Savaş Derneği baktığında 1944 yılında Erciyes Dergisi'nde yayımlanan yazı

Ecz.Cemal Emden, 1902 yılında Hatice Hanım ve İstanbul Başkâtibi Halil Bey'in büyük oğlu olarak dünyaya gelmiştir (169). İstanbul Eczacı Mektebi'nden 1924 yılında birincilikle mezun olmuştur. Mezuniyetten sonra 18 ay **Kilis Belediyesi** eczacılığını yürütmüş, ardından Gülhane'de, bir yıl sonra ise 18 ay daha ikinci defa yedek subay olarak İzmit'te askerliğini yapmıştır.

1927 yılında Kayseri'nin Develi Kasabası'nda eczane açmış ve beş yıl burada çalışmıştır. 1932 yılında, uzun süredir **Şifa Eczanesi**'nde kalfalık yapan **Mehmet Çöplüoğlu**, eczanenin mesul müdürü olan **Cırlavuklu İbrahim Efendi**'nin vefatı üzerine Ecz.Cemal Emden'e **Şifa Eczanesi**'nin mesul müdürü olmasını teklif etmiştir. Ecz.Emden Kayseri merkezinde bulunan bu eczanenin bir süre mesul müdürlüğünü yapmış, ardından Nazmi Toker Caddesi'ndeki bugünkü Ziraat Bankası Merkez Şubesi'nin bulunduğu yerde yine **M.Çöplüoğlu** ile "**Sümer Eczanesi**"ni açmış, daha sonra **Çöplüoğlu** ortaklıktan ayrılmıştır (170). Ecz.Emden bunun nedenini kendi otobiyografisinde şöyle açıklamaktadır:

"Ziraat Bankası'nın bulunduğu yerin arsasında yapılan araziye Çöplüoğlu ile beraber yaptırmıştık. Arsa, Zeki Bey'indi. O devirde Nazmi Toker vali idi ve Zeki Bey'le vilayet ve belediyenin arası açıktı. Zeki Bey meğer bizi vasıta yaparak arsasını vermiş, biz işe başlamışız. Merhum ise tapu işini savsaklayarak vermedi, nibayet burası ailemin dedi. Bizim paralar icara sayıldı, bunun üzerine maddi bir kriz başladı ve Çöplüoğlu bu teessürle ayrıldı."

Bu dönemde kısa bir süre de Kayseri Lisesi'nde öğretmenlik yapmıştır.

1930 yılında **Hüsnüye Altan** ile evlenmiş, bu evlilikten **Erdoğan** (1931), **Beyhan** (1933), **Selçuk** (1937) ve **Oya** (1942) isimlerinde dört çocuğu olmuştur.

1943 yılında, o tarihte Kayseri-Zincidere'de askerlik görevini yapmak için bulunan **Dr.S.J. Becarano** ile birlikte "Pratik Tıbbi Formüller" isimli bir kitap yazmışlardır. Bu kitabın hekimliği ilgilendiren kısımlarını Dr. Becarano, eczacılığı ilgilendiren kısımlarını ise Cemal Emden yazmıştır. 1946 yılında İstanbul "**Akgün Matbaası**"nda basılan bu kitap 807 sayfa olup şu konuları içermektedir: Sinonimler, çözümlükler, geçimsizlikler, kullanılmayacak yerler, maksimal dozlar, tedavi indeksi v.s.

Ecz. Cemal Emden son sınıf öğrencisi (en önde ortada oturan), İstanbul Eczacı Mektebi, 1923 (Selçuk Emden Arşivi)

Sümer Eczanesi, 1950'li yıllar (Selçuk Emden Arşivi)

Ecz.Emden bu kitabın hazırlanışını kendi otobiyografisinde şöyle anlatmaktadır:

"O zaman Dr.Becarano Zincidere'de askerliğini yapıyormuş. (şimdi Bakırköy Akıl Hastanesi'nde uzman asabiye mütebassısı) Kendisiyle evvelden biç tanışıklığımız yoktu. O sırada biz şimdiki Ziraat Bankası'nın olduğu yerde idik. Bir gün eczaneye geldi. Benden yerli ve Avrupa ilaçlarının prospektüslerini istedi. Bana genç ihtisas yapmamış doktorların ilaçları tanımada müşkilat (güçlük) çektiğini söyledi. Kutuları açmak mümkün değildi. Ben de o zaman için bazı alanlarda eczanelerin hissedilir kalfa ibtiyaçlarını görüyordum. Doktora bunu söyledim. Nihayet, her iki fikirleri birleştirip Formüler halinde bir şeyler yazmaya karar verdik. Bir yıldan fazla çalışıldı.Doktor terbis oldu, gidip matbaaya verdi."

1953 yılında Kayseri'de "Sümer Tıbbi Müstahzarat Laboratuvarı"nı (171) kurmuş, Sağlık Ba-

kanlığı'ndan ruhsatı alınmış pek çok ilaç üretmeye başlamıştır. Çeşitli patlar, pomatlar, sülfamit tabletleri, ampullerin yanında o dönemde çok meşhur olmuş Aseto, Galorex, Dermorex gibi preparatlar özellikle de Calcium ampulleri hazırlanmıştır. Bununla ilgili olarak yine kendi otobiyografisinde şunları yazmıştır:

"Henüz yeni binaya taşınmadan ve o zaman pek moda olan Calcium ampulleri yapmıştım. Kayseri'deki doktorların ilgisi beni resmi müsaade almaya sevk etti. Duyulan her vilayette ilgi ve alaka topladı. Büyükçe partiler hazırlayarak saga sola gönderdim, kendim de İzmir ve civarına gittim. Hiç unutmam; İntaniye Hastanesi başb ekimi, İzmir'deki Lüt fi Krom ve Moreno Margunato Ecza Deposu'ndaki malımızın bepsini aldı. Ayrıca İstanbul'daki Öziş Ecza Deposu ile Şark Merkez Ecza Deposu'ndaki malı da aldılar. Tabmin edersiniz bunun manevi bazzımı... Bu ara İ.Etbem ve Eczacı-

Sümer Eczanesi, 1950'li yıllar (Selçuk Emden Arşivi)

Sümer Eczanesi, 1950'li yıllar (Selçuk Emden Arşivi)

başı gibi Marşal Yardımı bize de teklif edilmişti. Kabul etmedim. Bildiğiniz laboratuvarı geliştirmeye çalıştım, fakat ortaya öyle bir kriz geldi ki döviz yok mal getirelim, serbest piyasadan bir gram aspirin bulamazsınız, eczane kapılarında penisilin yokluktan çocuklar ölüyordu. İşte bu devre laboratuvar durdu."

1956 yılında eczanesini, Cumhuriyet Mahallesi-Serdar Caddesi'nde bulunan ve Yüksek İnşaat Mühendisi **Halil Has** (1927-1972) tarafından yaptırılan binaya taşımıştır (172). Eczanesini kapattığı yıl olan 1971'e kadar da burada hizmet vermiştir.

Ecz.Cemal Emden, **Cumhuriyet Halk Partisi** Kayseri İl Teşkilatı Yönetim Kurulu'nda görev almış, karşılaştığı haksız bir durum neticesinde istifa etmiştir. İstifası sonrasında **Prof.Turhan Feyzioglu**, Ecz.Emden'i kendi partisine davet etmiş; Cemal Bey "Güven Partisi"ne üye olmuş ve hayatının sonuna kadar üyeliğini sürdürmüştür.

31.08.1976'da koroner yetmezlik nedeniyle vefat etmiş; vefatından çok kısa bir süre önce de doğduğu yere değil, 44 yıl hizmet ettiği Kayseri'ye gömülmeyi vasiyet etmiştir.

Tİ TARAFLARINDA		KATILANLAR	
1. TARAFLARINDA	2. TARAFLARINDA	3. TARAFLARINDA	4. TARAFLARINDA
5. TARAFLARINDA	6. TARAFLARINDA	7. TARAFLARINDA	8. TARAFLARINDA
9. TARAFLARINDA	10. TARAFLARINDA	11. TARAFLARINDA	12. TARAFLARINDA
13. TARAFLARINDA	14. TARAFLARINDA	15. TARAFLARINDA	16. TARAFLARINDA
17. TARAFLARINDA	18. TARAFLARINDA	19. TARAFLARINDA	20. TARAFLARINDA
21. TARAFLARINDA	22. TARAFLARINDA	23. TARAFLARINDA	24. TARAFLARINDA
25. TARAFLARINDA	26. TARAFLARINDA	27. TARAFLARINDA	28. TARAFLARINDA
29. TARAFLARINDA	30. TARAFLARINDA	31. TARAFLARINDA	32. TARAFLARINDA
33. TARAFLARINDA	34. TARAFLARINDA	35. TARAFLARINDA	36. TARAFLARINDA
37. TARAFLARINDA	38. TARAFLARINDA	39. TARAFLARINDA	40. TARAFLARINDA
41. TARAFLARINDA	42. TARAFLARINDA	43. TARAFLARINDA	44. TARAFLARINDA
45. TARAFLARINDA	46. TARAFLARINDA	47. TARAFLARINDA	48. TARAFLARINDA
49. TARAFLARINDA	50. TARAFLARINDA	51. TARAFLARINDA	52. TARAFLARINDA
53. TARAFLARINDA	54. TARAFLARINDA	55. TARAFLARINDA	56. TARAFLARINDA
57. TARAFLARINDA	58. TARAFLARINDA	59. TARAFLARINDA	60. TARAFLARINDA
61. TARAFLARINDA	62. TARAFLARINDA	63. TARAFLARINDA	64. TARAFLARINDA
65. TARAFLARINDA	66. TARAFLARINDA	67. TARAFLARINDA	68. TARAFLARINDA
69. TARAFLARINDA	70. TARAFLARINDA	71. TARAFLARINDA	72. TARAFLARINDA
73. TARAFLARINDA	74. TARAFLARINDA	75. TARAFLARINDA	76. TARAFLARINDA
77. TARAFLARINDA	78. TARAFLARINDA	79. TARAFLARINDA	80. TARAFLARINDA
81. TARAFLARINDA	82. TARAFLARINDA	83. TARAFLARINDA	84. TARAFLARINDA
85. TARAFLARINDA	86. TARAFLARINDA	87. TARAFLARINDA	88. TARAFLARINDA
89. TARAFLARINDA	90. TARAFLARINDA	91. TARAFLARINDA	92. TARAFLARINDA
93. TARAFLARINDA	94. TARAFLARINDA	95. TARAFLARINDA	96. TARAFLARINDA
97. TARAFLARINDA	98. TARAFLARINDA	99. TARAFLARINDA	100. TARAFLARINDA

Sümer Eczanesi'nin kapanması hakkında Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi, 1971 (Selçuk Emden Arşivi)

1911 yılında Kayseri'de doğan Mustafa Güntan 1929-30 döneminde Kayseri Lisesi'nden ardından 1938-39 döneminde İstanbul Eczacı Mektebi'nden mezun olmuş, 1940-1952 yılları arasında Mersin ve Kayseri Devlet Hastaneleri'nde eczacı olarak görev almıştır. Mayıs 1952'de Kicıkapı Cad. No: 68'de sahibi ve mesul müdürü olduğu Güven Eczanesi'ni açmış, 1967 yılında ise İtimat Ecza Deposu'na ortak olarak katıl-

mıştır. Ankara Eczacılar Odası'na 37 sicil no'yla kayıtlı olan Ecz. Güntan'ın kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (Sicil no: 23) Ecz.Mustafa Güntan 24.04.1984 tarihinde vefat etmiştir.

1921'de Kayseri'de doğan Mehmet Oğuz, ilk, orta ve lise tahsilini Kayseri'de yaptıktan sonra İstanbul Eczacı Mektebi'nden 1942 yılında mezun olmuştur. 1945'te Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde, 13.08.1945-06.07.1953 arasında Polatlı Askeri Hastanesi Eczacılığı, 10.07.1953 tarihi sonrasında Karahane Askeri Hastanesi Baş Eczacılığı yaptıktan sonra 10.1.1954'te ordudan istifa etmiştir. 11.06.1956'ya kadar Sümer Bez Fabrikası Hastanesi'nde eczacılık yaptıktan sonra İstanbul Caddesi Düvenönü Meydanı no:72'de Sağlık Eczanesi'ni devralarak sahip ve mesul müdürlüğünü yapmıştır. 1984'te

ise Teknik Ziraat Ecza Deposu'nun mesul müdürlüğünü üstlenmiştir. Ankara Eczacılar Odası'na 27 sicil no'yla kayıtlı olup 1972 yılında kaydı Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (Sicil no: 28)

Ecz.Oğuz, Kayseri Eczacı Odası 2. Dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı'ni yapmıştır. 09.02.1997 tarihinde vefat etmiştir.

15 Nisan 1923 tarihinde bakır ve bakır ürünleri ticareti yapan Kılıçoğlu Ömer Bey ve ev hanımı Pakize Hanım'ın oğlu olarak Kayseri'de dünyaya gelen Mustafa Kılıçer ilkokulu Etiler İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi ise Kayseri Lisesi'nde okumuş, 1946'da İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuştur (173, 174). Askerlik hizmetini ise 1947'de Bursa Askeri Hastanesi'nde üsteğmen olarak yerine getirmiş, ardından Kayseri'ye dönmüştür. O dönemdeki bazı kısıtlamalar nedeniyle uzun bir bekleyişin ardından 1950 yılında Kağı Pazarı-Kale Girişi yakınında Yeni Eczane'yi açmıştır. 68 m² eczane, 12 m² laboratuvar ve 100 m² kadar da üst kat ve depo bölümlerinden oluşan bu eczanede 2 adet hassas terazi, 1 adet normal terazi, distile su elde etmek için çeşitli cihazlar bulunmakta ve ilaçlar cam kavanozlarda muhafaza edilmekteydi. Eczaneye Şarkışla, Gemerek, Bünyan, Sarız, Pınarbaşı, Yahyalı, Develi, Felahiye gibi çevre ilçelerin dışında merkezden de çok sayıda hasta gelmekteydi. Eczanenin baş kalfası Emin Acar'ın (175) verdiği bilgilere göre bu dönemde Talas Amerikan Koleji Doktoru W.Winkler da her Perşembe eczaneye gelerek çeşitli şuruplar hazırlamıştır (176).

1960 yılından sonra Talas Cad. No: 9/A'ya ve 1993 yılından sonra da Mevlevi Cad. No: 26'ya taşınan bu eczanede Mehmet Dinçer, Ali Oku-

tan, Ayşe Çiftçi, Ahmet Aytekin, Aysel Arısoy, Seyit Abaloğlu, Nihat Kılıçer, Mehmet Kocamış, Galip Dursun, Sebahat Usta, Reyhan Sır

Ecz. Mustafa Kılıçer eczanesinde, 1950'li yıllar (M. Haluk Kılıçer Arşivi)

ve Şükriye Arsever başta olmak üzere çok sayıda eczacılık öğrencisi de staj yapmıştır.

21 Mart 1953'te Hadiye Kılıçer (Levent) ile evlenmiş ve Şerife Akkaş (08.05.1954), Ömer Kılıçer (30.06.1956), Pakize Kösehaliloğlu (28.09.1958), Hatice Tahtasakal (15.03.1962), M. Haluk Kılıçer (20.10.1964), R. Onur Kılıçer (22.06.1974) isimlerinde altı çocuğu (177) ve bu çocuklarından da on torunu olmuştur (178).

Erciyes Ecza Deposu ve Üçler Ecza Deposu'nun da ilk kurucularındandır. Kayseri Yüksek Öğrenim Vakfı kurucu üyeliği, Belediye Meclis üyeliği, Eczacılar Odası üyeliği, Ziraat Odası

Ecz.M.Kılıçer Nejat Eczacıbaşı ile birlikte, Kayseri, 1960'lı yıllar (M.Haluk Kılıçer Arşivi)

Ecz.Mustafa Kılıçer eczanesinde, 1950'li yıllar (M.Haluk Kılıçer Arşivi)

üyeliğinin dışında politikayla da ilgilenmiş; bir süre Demokrat Parti yönetiminde görev aldıktan sonra 1960 ihtilalinden sonra politikadan uzaklaşmıştır.

Disiplinli, çalışkan, işine sadık bir kişiliğe sahip olan Ecz. Kılıçer mesaisini her zaman eczanede kullanmıştır. Ankara Eczacılar Odası'na 203 sicil no'yla kaydolun Kılıçer'in kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir (sicil no:17). Ecz. M. Kılıçer 22 Mart 1997 tarihinde geçirdiği beyin kanaması sonrasında yaşamını yitirmiş ve Kayseri'de toprağa verilmiştir. Ailesi tarafından yaptırılarak

Erciyes Üniversitesi'ne bağışlanmış olan eczacılık fakültesine de Mustafa Kılıçer adı verilmiştir.

1924 (Hicri 1340) yılında Aktar İzzet Kösehaliloğlu ve Hatice Kösehaliloğlu'nun oğlu olarak Kayseri'de doğan (179) Mehmet Kösehaliloğlu ilk ve ortaokulu Kayseri Etiler Mektebi'nde okumuş, lise tahsilini ise Kayseri Lisesi'nde tamamlamıştır. (180) 31.10.1947 tarihinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacılık Okulu'ndan mezun olmuştur. Askerlik hizmetini İstanbul Yedikule'de yaptıktan sonra Urfa Devlet Hastanesi'nde iki yıl eczacı olarak görev almış ve bu dönemde evlenmiştir.

1951 yılında Kayseri'ye gelerek Düvenönü'de bulunan Sağlık Eczanesi'ni devralmıştır. 1957

yılında 14 Mayıs Caddesi No:10 1. katta Erciyes Ecza Deposu'nu kurmuş, 1959 yılında ise eczanesini Mehmet Oğuz'a devretmiştir. Bu arada ecza deposunu da Cumhuriyet Mahallesi Serdar Caddesi'nde şimdiki HSBC Bank'ın bulunduğu binaya taşımıştır. 30.05.1964'te 27 Mayıs Caddesi (181) No:10'da kendi binasında Numune Eczanesi'ni açmış, 1966 yılında Erciyes Ecza Deposu'nu yeğeni Neşet Haşşerbetçi'ye devretmiştir.

Numune Eczanesi'nin açılış gününde Ecz.Kösehaliloğlu General Faruk Çaventürk ile, Mayıs 1964 (Mustafa Kösehaliloğlu Arşivi)

Nümune Eczanesi'nin açılışı 30 Mayıs 1964
(Mustafa Kösehaliloğlu Arşivi)

Oğlu Mustafa Kösehaliloğlu'nun verdiği bilgilere göre eczane 35-40 m²'lik zemin ve 60 m²'lik bodrum katından müteşekkil olup eczanenin dükkan zemini mermer kaplama, duvarları ise ithal Betebe kaplı; ilaç dolapları İstanbul'da imal edilmiş sac, kapakları sürgü camlı olmak üzere zamanına göre zevkli ve kaliteli bir dekorasyona sahip ve bulundurduğu ilaç ve ilaç hammaddesi yönünden de oldukça zengindir (182). Bu eczanede başta İbrahim Ünlü, Mustafa Haluk Soyata, Ahmet İmamoğlu ve Leyla Mülayim olmak üzere çok sayıda kişi de staj yapmıştır.

İstanbul Etiler'deki evde çekilmiş fotoğraf. Soldan sağa: Mehmet Oğuz, Zebra Oğuz, Nimet Kösehaliloğlu (kucagındaki Hatice Kösehaliloğlu), Mehmet Kösehaliloğlu, Önde oturanlar: Suat Oğuz, Nermin ve Mustafa Kösehaliloğlu (Mustafa Kösehaliloğlu Arşivi)

Saglık Eczanesi, 1950'li yıllar (Mustafa Kösehaliloğlu Arşivi)

Eczane ve eczaneye gelen hasta profiline ilişkin oğlu Mustafa Kösehaliloğlu şunları aktarmıştır:

"Babam eczaneyi çok erken saatlerde açardı (mevsime bağlı olarak 5.30-6.00 gibi). O devirde köylere

gidiş geliş bugünkü gibi özel otomobillerle veya günde 3-4 sefer yapan otobüslerle olmadığı için köylü şebre gelir, işini bitirir, alışverişini yapar, doktora gider vs., bu arada otobüsünü kaçırmışsa otelde kalır ve ertesi sabah saat 5.00-6.00 gibi kalkar, alışverişine, eczanesine, doktoruna giderdi. Sabahın erken saatinde de açık neresi varsa alışverişini oradan yapardı. Bu arada eczanede güler

yüz, yakınlık, ilgi, ikram görünce de bir daba o eczaneyi (veya işyerini) terk etmez, başka bir yerden alışveriş yapmazdı. Babam zekasıyla, tatlı dili ve köylüye ilgisiyle bu kesimi eczanesine bağlamıştı. Müşterilerimizin çoğunu bu kitle teşkil ederdi. Ayrıca çok sayıda şebirli müşterimiz de vardı tabii ki.

Babam hoşsohbet ve bol nükteli konuşmaları ile meslektaşları ve doktorlar arasında sevilen bir kişiydi (bu özelliklerini arkadaşlarından duymanızı isterdim ama ne yazık ki o sohbetlere katılan fazla kimse kalmadı). Doktorlar (Hilmi Sütsever, Talat Duruöz, Musa Elmağaçlı, Mustafa Gündoğdu vs.) mesaiden sonra saat 17.00 gibi eczaneye toplanır; çoğu zaman eczane kapanma saatinden çok sonra ayrılırlardı. Ben de babamla birlikte çok zaman saat 21.00'de eczaneyi kapattığımızı hatırlarım. Kısa-ça özetlemek gerekirse Numune Eczanesi aynı zamanda bir "sobbet tekkesi" idi.

1949 yılında Nimet Kösehaliloğlu (Kahraman) ile evlenmiş ve Mustafa (8 Nisan 1951), Nermin (15 Kasım 1953) ve Hatice (27 Temmuz 1960) isimlerinde üç çocuğu olmuştur. Oğlu Mustafa Kösehaliloğlu İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nden, kızı Hatice Hanım Erciyes Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden mezun olmuş; diğer kızı Nermin Hanım ise liseden sonra eğitimine devam etmemiştir.

Seyahati seven, nüktedan ve her yörenin yemeklerine ilgi duyan Ecz.Kösehaliloğlu, ailesine bağlı, hareketli yaşamayı seven bir kişiliğe sahipti. 20 Temmuz 1976 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucunda 51 yaşında vefat etmiş ve Kayseri Şehir Mezarlığı'nda toprağa verilmiştir. Vefatının ardından eczane çocukları tarafından bir müddet daha çalıştırılarak Şubat 1978'de Ecz.Mustafa Haluk Soyata'ya devredilmiştir.

Ecz. Mehmet Köseoğlu'ndan Bir Hatıra

Sağlık Eczanesi, 1950'li yıllar (Mustafa Kösehaliloğlu Arşivi)

Ecz.Kösehaliloğlu'nun oğlu Mustafa Kösehaliloğlu babasından duyduğu bir anısını şu şekilde anlatmıştır:

"Rahmetli babam staj yapmak üzere Kayseri Eczanesi'nin sabibi Ecz.Hazım Gönen'in yanında işe başlar. Birkaç gün işe geldikten sonra-Hazım Bey akrabamız, nasıl olsa staj belgesini imzalatırım - diye düşünerek bir daba eczaneye uğramaz. Yaz bitip okul zamanı gelince boş belge elinde eczaneye gelir. Hazım Bey hiç bozuntuya vermeden belgeyi alıp yazmaya başlar: (... numaralı ... isimli talebeniz ... tarihinde staj için eczaneme gelmiş, üç-dört gün işe devam etmiş, bir daba da son güne kadar eczaneye uğramamıştır. Bilgilerinize sunarım) mealinde bir yazı yazıp kapalı bir zarfta babama teslim etmiştir. Sonuçta haliyle babamın stajı kabul edilmemiş; böylece bir yaz beba olup gitmiş."

1919 yılında (hicri 1335) Yalvaç'ta doğan **Naime Demirkan** (Güvendeğer) ilk ve ortaokulu Isparta'da liseyi ise İzmir'de okumuş, mezun olduktan sonra Yalvaç'a dönerek bir süre Maliye'de memur olarak çalışmıştır. 1949 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuş, aynı yıl Kütahya'daki **İhsan Şerif Eczanesi**'nde mesul müdürlüğe başlamıştır. 1951-54 yılları arasında ise Divriği Demir Madeni'nde eczacılık yapan Demirkan, 1954'te Kayseri'ye gelerek Bankalar Cad. SSK İşhanı No:3 adresinde sahibi ve mesul müdürü olduğu **Vatan Eczanesi**'ni açmıştır. Kayseri'nin ilk bayan eczacısı olan Ecz.Demirkan, 1960'lı yıllarda aktif olarak politikayla da uğraşmış, Adalet Partisi'nden milletvekili adayı olmuştur.

Ankara Eczacılar Odası'na 195 sicil no'yla kaydolmuş Ecz.Demirkan'ın kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (sicil no: 20) Ecz.Naime Demirkan 3 Şubat 2004 tarihinde eczanesinde yaptığım görüşmede kendisini şöyle anlatmıştır:

"Ben Yalvaçlıyım; Isparta'nın kazası. Babam hafızdı, babamın teyze kızı olan annemse ev hanımıydı. İlk ve ortaokulu orada bitirdim. Ağabeyim İzmir'deydi; orta okulu bitirdikten sonra çağırıldı. Liseyi bitirdim döndüm, Yalvaç'ta maliyeye memur

Ecz.Naime Demirkan'ın eczacılık diploması

Kayseri'nin İlk Bayan Eczacısı: Ecz.Naime Demirkan

Ecz.Naime Demirkan ve Ecz.Halil Teleiner, Vatan Eczanesi, 2004

olarak girdim. Oradaki belediye reisi gel dedi. "Bizim eczanemiz yok. Seni okutalım, eczane aç" dedi. Sonra imtibana girdim; kazandım. O memlekette ilk, orta, lise ve üniversiteyi bitiren ilk kız ben oldum. O zaman **Naime Güvender**'di adım. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Okulu'nu dört senede hiç kalmadan bitirdim. 1949'da üniversiteden mezun oldum, daha sonra Yalvaç'a gittim, belediye reisine badi eczane açın dedim. "Yok dedi, ben öyle söylemiştim. Paramız yok, açamayız." dedi. Sonra maliyeye girdim memur olarak; fakat olmadı. Bir süre sonra ayrıldım. Sonra Kayserili bir mübendis evlenelim dedi. Ben de peki dedim. Evlendikten sonra 1952'de Kayseri'de 300 liraya eczanemi açtım. Kayseri'nin ilk kadın eczacısı ben oldum. Önce eczacı olmam biraz yadırgandı; bazı hastalar camdan bakıp geri dönerdi, sonra baktılar ki ben cesur kadınum; alıştılar. O zamanlar benim dışımda Yeni Eczane, Merkez Eczanesi.. gibi birkaç eczane daha vardı.

60'li yılların sonlarına doğru aktif politikayla ilgilenmeye başladım; Adalet Partisi'nden milletvekili adayı oldum; her gittiğim yerde önümden kurban kestiler, herkes alkışladı (183). Seçim yapıldığında dört oy eksik aldım. Ama o zaman Başkanımız gel baci

bir daha saydıralım deseydi memnun olurdu. Demediler; ben de çok üzülürüm; o kadar çalıştım, zaman harcadım, masraf ettim. O zamanın parti başkanı Süleyman Demirel'di, o da çok üzülür seçimi kazanamadığıma. Mebus olsaydım mesleğimle ilgili çok projelerim vardı. Kısmet değilmiş: "Kısmet ise gelir Hint'ten, Yemen'den; değil ise ne gelir elden?" Şimdi hiçbir partiyle ilgilenmiyorum, gidip gelmiyorum ama oyunu her zaman kullandım.

Eskiden şiir de yazardım, şimdi yazmıyorum. Hatta bir keresinde Celâl Bayar için yazdığım bir şiir birkaç gazetede birden yayınlanmıştı:

Ben ölünce mezarımı ovalara kazınlar,
Celâl Bayar mısraımı baş ucuma koysunlar,
Vasiyetim budur sana, sakın ağlama bana,
Bunca yıl çileler çektim tanrım acıdı bana.

Eğer bir gün yolun düşer ovamızdan geçersen,
Celâl Bayar mısraımı ta uzaktan seçersen
Geçip gitme, yaklaş bana: Ruhuma et tâziye
Diz çok benim başucuma, aç gözünü mâziye.

Bir an için hatırlarsın belki o şen günleri,
İşte o an gözyaşınla ıslanır çimenleri,
Yeşillenip filliz versin, mâmur etsin mezarı,
Gölge olsun başucuma, istediğim baharı.

1992'de eşim rahmetli oldu. Şimdi iki oğlum bir kızım var. Oğlumun biri eczacı oldu. Diğerleri İstanbul'da tekstil mübendisi. Kızım İngiliz Dili ve Edebiyatı'ndan mezun oldu, şimdi Londra'da yaşıyor. Evde tek başınayım. Sabah erkenden eczaneye gelip, akşam dönüyorum. Her günüm böyle geçiyor. Başka hiçbir gittiğim yer yok. Eczanem benim annem, babam, kardeşim gibi oldu: Her zaman işimin başındayım, gelen hastalarla artık bir aile gibi olduk; hepsi benim evlatlarım gibi. Şimdi düşünüyorum da iyi ki eczacı olmuşum."

Kayseri'nin ilk bayan eczacısı Naime Demirkan (1919)

Özgeçmişler

Ecz.Sevim Bamaç

(1922)

1922 yılında Avanos'ta doğan Sevim Bamaç İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olduktan sonra 1944-45 yıllarında Kars Sağlık Eczanesi, 1952-54 arasında Karabük Sargın Eczanesi, 1954-56 yılları arasında da **Merkez Eczanesi**'nin mesul müdürlüğünü

yapmıştır. Ardından Kayseri-İşçi Sigortaları Dispanser eczacısı olarak çalışan Ecz.Bamaç Ankara Eczacılar Odası'na 237 sicil no'yla kaydolmuş, kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir.

Özgeçmişler

Ecz.Turgut Tıraşoğlu

(1922)

1922 yılında Kayseri-Develi'de doğan Turgut Tıraşoğlu 1940-41 döneminde Kayseri Lisesi'nden mezun olmuştur (184). İstanbul Üni-

versitesi Eczacı Okulu'ndan mezun olduktan sonra Kayseri'ye dönerek Develi Eski Pazar Yolu'nda Develi Eczanesi'ni açmıştır.

Özgeçmişler

Ecz.Fatma Nezihe Çayırlioğlu

(1925)

1925 (hicri 1341) yılında İstanbul'da doğan Fatma Nezihe Çayırlioğlu liseyi Trabzon Lisesi'nde okumuştur. 1948 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuş; sırasıyla Şifa Eczanesi, Ankara Çarşı Eczanesi ve Fatma Ecz Deposu'nda çalışmıştır. Daha sonra Kayseri Düvenönü İstanbul Cad. adresinde sahibi ve mesul müdürü oldu-

ğu **Coşkun Eczanesi**'ni açmıştır. Oda'ya 82 sicil no'yla üye olan Ecz.Çayırlioğlu 31.01.1974'te Ankara Eczacı Odası'na nakil olmuştur.

1926 yılında Kayseri'de doğan Necdet Taş 1944-45 döneminde Kayseri Lisesi'ni bitirmiştir. İstanbul Üniversitesi'nde İktisat ve Eczacılık tahsili yapmış, 1953'te de Habibe Hanım'la evlenmiştir. Askerliğini Yedek Teğmen olarak yapmasının ardından 1954'te baba mesleği olan tekstil işine girmiş ve Birlik Mensucat Ticaret ve Sanayi İşletmesi A.Ş.'nin kuruluş fikir babası ve hissedarı olmuştur. Bu işletmenin temeli zamanın Cumhurbaşkanı olan Celal Bayar tarafından atılmıştır. 1955 yılında Kayseri Efendi Ağalar Hanı No: 21/25 adresinde **Şark Sant-ral Ecza Deposu**'nu kurarak ilaç sektörüne girmiştir. (Ankara Eczacılar Odası'na 101 sicil no'yla kayıt yaptıran Ecz.Taş'ın kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir.)

1961 yılından itibaren İstanbul'da ikâmet ediyor olmasına rağmen Kayseri'de ihtiyaç duyulan çeşitli sosyal hizmetlerde bulunmuş; Taş Sineması, Taş Düğün Salonu, Taş Pastanesi, Taş Soğuk Hava Tesisleri İşletmeleri'ni kurmuştur. 1971 yılında Tam-Taş Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi, 1984 yılında da Politaş Ambalaj Malzemeleri Sanayi Limited Şirketi'ni kurmuş, ardından tüm işlerini oğullarına devrederek kendisini emekliye ayırmıştır. 50 yıllık hayat arkadaşı olan Habibe Taş'la birlikte Kayseri'ye Habibe Taş İlköğretim Okulu ve Necdet

Necdet Taş ve fasıl grubu, 1950'li yıllar Tanbur çalan Necdet Taş'tır. (Selçuk Emden Arşivi)

Taş Anadolu Lisesi'ni kazandırmıştır. Ecz.Necdet Taş sanata ve edebiyata büyük ilgi duymuş, çeşitli şiirler de yazmıştır. 14 Şubat 2005

tarhinde tarafıma gönderdiği mektubunda yer alan bir şiirine burada özellikle yer vermek istiyorum (185).

DERLEME

Ağlayarak doğdum anamdan, istemedim hiç
Gelmışken kalmak istedim, "olmaz" dediler
Gelişim, duruşum, gidişim ihtiyarım dışıydı.
Ben kimin aletiyim söyler misiniz?
"Çok karıştırma, nizami llâhıdır" dediler.
Hiçbir şey anlamadım hayatımdan ama hiç.

Pek azı pek çok kişiyi mes'ut edecek kıymetlerden
Ben hepsine birden sahip oldum bol bol çeşitli nimetlerden
Bu ayıptır, bu günah, bu sana yakışmaz derken,
Şerefli, haysiyetli, dengeli, ölçülü yaşamayı yeğlerken,
Bir türlü hâlimden memnun olmayı öğrenemedim gitti.
Nefsime hep zulmettim, koskoca bir ömür bittti.

Mala mülke sahip oldum, bana zengin dediler.
Servet benimle gidendir, metelik götürmedim.
Nem varsa yine onlarda, niye zengin dediler?
Ömür boyu koşturup eşek gibi sürdüler.
Ne verdilerse alıp, sonra gömüverdiler.

Etten ve kemikten çok yaratılmışken histen,
Çiçek, şiiir, musiki en yakın dostlarım iken,
Maddeyle hiç mi hiç aşinalığım yokken,
Ayrılmak nasip olmadı bir türlü ticaretten,
Manevi servetlere doğuştan bol bol sahiptim.
Meddi servetler içinse tiksinererek dırettim.
Maalesef tiksindiğim mevzûda koca bir ömrü tükettim.

Koskoca ömrümü verdim, beş para etmez paraya,
İdrâkime yuh, fikrime yuh yazıklar olsun bana,
Yazıklar olsun, madde için birbirini kırana,
Çıplak geldim, çıplak gittim çok şey var anlayana,
Oku zengin olayım ruhuma bir Fatıha.

Necdet TAŞ, İstanbul, 14 Şubat 2005

1928 yılında Konya'da doğan Mehpare Aytekin, İstanbul Üniversitesi Eczacı Okulu'ndan mezun olduktan sonra bir süre S. B. Ereğli Bez Fabrikası eczacılığı yapmış, ardından Kayseri Bez Fabrikası eczacısı olarak görev almıştır. Ankara Eczacılar Odası'na 174 sicil no'yla ka-

yıt yaptırmış olup kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir.

24.06.1929'da Müderris Recep Ömer Bey ve Hanife Hanım'ın oğlu olarak Kayseri'de doğan **Mustafa Muhtar Özbakır**, ilk ve orta okulu Cumhuriyet İlkokulu'nda okumuş, lise tahsilini ise Kayseri Lisesi'nde yapmıştır (186). 16.11.1951 tarihinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuştur. Askerlik hizmetini 1952 yılında yardımcı subay olarak yerine getirmiştir. **Sümer Tıbbi Müstahzarat Laboratuvarı** eczacılığı ve **Kayseri Eczanesi** mesul müdürlüğünü yaptıktan sonra 14.01.1956'da Kazancılar Cad. No:19 adresinde bulunan **Erciyes Eczanesi**'ni devralmış, 1971 yılında da Kızılkapı Cad. Özler İşhanı No:16/A'ya taşınmıştır. (Oğlu Prof.Dr.Ömer Özbakır, bugünkü Anadolu Finans Bankası'nın bulunduğu yerde bulunan eczanenin yaklaşık 80 m² olduğunu, ayrıca bodrum katında bir deposu ve asma katta da bir bürosu olduğunu söylemiştir.) Çok geniş bir laboratuvara sahip olan bu eczanede başta Ecz.Yalçın Tekol, Ecz.Suat Oğuz ve Ecz.Zeki Erdinç olmak üzere çok sayıda eczacı da staj yapmıştır. Ecz.Özbakır, yine bu dönemde **Ecz.Mustafa Kılıçer** ve **Ecz.Mehmet Oğuz**'la birlikte **Üçler Ecza Deposu**'nu da kurmuştur. 1961 yılında Necla Akşehirli ile evlenmiş, bu evliliğinden Ömer Özbakır (1962),

Ali İhsan Özbakır (1965) ve Hülya Hanife Özbakır isimlerinde üç çocuğu olmuştur. Büyük oğlu **Ömer Özbakır** Erciyes Üniversitesi'nde tıp profesörü, **Ali İhsan Özbakır** bankacı, **Hülya Hanife Özbakır** ise İngilizce okutmanıdır.

Titiz, disiplinli ve çalışkan bir kişiliğe sahip olan Ecz.Mustafa M.Özbakır mesleğinin dışında çeşitli sosyal faaliyetlerde de bulunmuş olup **Kayseri Spor İdari Menajerliği**, **Verem Savaş Derneği üyeliği**, **TED Kayseri Şubesi Başkanlığı**, **TED Vakfı Başkanlığı** bunlardan bazılarıdır.

Ecz. Özbakır Ankara Eczacılar Odası'na 94 sicil no'yla kayıt yaptırmış, kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (Sicil no:3) Kayseri Eczacı Odası 3. Dönem (04.10.1973-02.09.1974) Yönetim Kurulu Başkanlığı da yapmış olan Ecz.Özbakır 03.02.1997 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucunda vefat etmiştir.

04.11.1930 tarihinde Kayseri'de doğan N.Mehmet Kaşıkçı ilk ve orta tahsilini Kayseri'de tamamlamış 1948-49 döneminde Kayseri Lisesi'ni bitirmiştir. İstanbul Üniversitesi Eczacı Okulu'ndan 1954 yılında mezun olmuş, 1955'te Osman Kavuncu Cad. No: 2/A'da **Güneş Eczanesi**'ni açarak sahip ve mesul müdürlüğünü yapmış, 1983 yılında milletvekili seçilmesiyle eczanesine Ecz. Hikmet Bozkurt mesul müdürlük yapmıştır. Ecz. Kaşıkçı 1990 yılında eczanesini Talas Cad. 29/A adresine nakletmiştir. Tekrar milletvekilliğine seçilmiş olması nedeniyle, 6197-6643 sayılı yasa gereğince eczanesine

Ecz.Meral Öznil mesul müdürlük yapmıştır. Ankara Eczacılar Odası'na 131 sicil no'yla kayıt yaptıran Ecz. Kaşıkçı'nın kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (sicil no:31) Ecz.Kaşıkçı'nın kaydı 15.08.1996 tarihinde silinmiştir. Kayseri Ticaret Odası Başkanlığı da yapan Kaşıkçı **ÇİNKUR Yem Sanayi, Meysu ve Oylum**'un kurucularındandır.

1932 yılında Gerek-Sivas'ta doğan Ahmet Doğan 1948-49 döneminde Kayseri Lisesi'nden, 1954 yılında ise İstanbul Üniversitesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuştur. 1957 yılında Kayseri 14 Mayıs Cad. No:9'da sahibi ve mesul müdürü olduğu **Doğan Eczanesi**'ni açmış, daha sonra Millet Cad. No:12/B'ye, daha sonra da Cumhuriyet Mahallesi Sultanhamam Caddesi

si'ne taşımıştır. Ecz. Doğan Ankara Eczacılar Odası'na 178 sicil no'yla kaydolmuş, kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. (sicil no:13)

15 Mart 1933 tarihinde Kırşehir-Çiçekdağı'nda Adiviye Hanım ve başöğretmen Abdullah Oğuz Bey'in oğlu olarak doğan **Özdemir Akgün** ilkokulu Sivas Kızılırmak İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi Kayseri Lisesi'nde okumuştur. 1953 Haziran döneminde Kayseri Lisesi Fen Kolu'ndan Devlet Bitirme ve Devlet Olgunluk Sınavları'ndan "pekiyi" derece ve birincilikle mezun olmuştur. 1958 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacı Okulu'ndan mezun olan Akgün, üniversite yıllarında İstanbul Akşemseddin İlkokulu'nda da derse girmiştir. Şubat 1959'da Kayseri Millet Cad. No: 2-A'da (187) sahibi ve mesul müdürü olduğu **Akgün Eczanesi**'ni açmış (188),

Ecz.Özdemir Akgün, Akgün Eczanesi-1991

1967 yılında **İtimat Ecza Deposu**'na, aynı yıl **Liba Laboratuvarı**'nda (daha sonra yönetim kurulu üyeliği ve murakıp üyeliği de yapmıştır.), 1968'de **İltaş İlaç**

Fabrikası'na, 1969'da ise **Testaş AŞ**'ye ortak olarak iştirak etmiştir. Üniversite yıllarında başladığı öğretmenliğe 1958-65 yılları arasında da devam etmiş, Kayseri Lisesi'nde kimya dersine girmiştir. Tam 40 yıl eczane eczacılığı yaptıktan sonra eczanesini 1 Ocak 1999'da kapatmıştır.

1 Şubat 1962'de **Muteber Çelik**'le evlenmiş, bu evliliğinden **Oğuz Akgün** (1962), **Çağatay Akgün** (1965) ve **Adiviye Akgün** (Özipek) (1969) isimlerinde üç çocuğu olmuştur. Oğullarından Oğuz Akgün fizik mühendisi, Çağatay Akgün ise eczacı olup Bünyan-Yeni Eczane'nin sahibidir. Kızı Adiviye Özipek de eczacı olup Ankara'da Özipek Eczanesi'nin sahibidir.

Eczacı Özdemir Akgün'den Hatıralar

Ecz.Özdemir Akgün'ü 29 Eylül 2004 tarihinde evinde ziyaret ettiğimde anlattığı bir anısını aynen aktarıyorum:

"Örfi İdare Kumandanı Faruk Güventürk Paşa'nın kızı benim Kayseri Lisesi'nde öğrencim. Bir gün okul müdürü beni alalecele çağırtdı, hemen odasına gittim. İçeri girince "Kapıyı kapat." dedi. "Nedir, ö-

nemli bir şey mi var?" diye sordum. "Şu Paşa'nın kızının durumu nasıl?" dedi. "Hatır için 2 alıyor (10 üzerinden), bir tane de 4'ü var." dedim. Bunun üzerine müdür: "Peki bu geçemez mi?" diye sordu. "Müdür Bey, biç ortalaması 2 olan öğrenci geçebilir mi?" dedim. "Ancak siz geçmesini istiyorsanız koları var: Bütün listelere "Müdür Bey'in isteği üzerine bütün öğrencilerin notu 3 not yükseltilmiştir." derim, biter. Müdür Bey, bu Paşa'nın imkanı yerinde; kızına ders aldırın, geçirsin!"

Üniversite yıllarında geçen bir diğer anısını ise şöyle anlatmıştı:

"Üniversitede okuduğum yıllarda, sentez laboratuvarındayız. Laboratuvarın başında hazırlayacağımız madde miktarını teorik olarak hesaplayıp asistana

imzalattırdıktan sonra malzemeyi alabiliyoruz. Yine böyle bir hesabı yaptıktan sonra asistana götürdüm. Asistan: "Böyle hesap olmaz!" dedi ve beni tekrar kontrol etmem için gönderdi. Kontrol ettim, hiçbir hata yok. Yine aynı sonucu buldum, asistanın yanına tekrar gittim. "Ben sana bu hesap yanlış demedim mi?" diye sordu. "Ama ben nerede yanlış olduğunu bulamadım; bu preparattan sıfır alırım yeter ki siz bana doğrusunu öğretin." dedim. Asistan soruyu aldı, uzun uzun hesap yapıp bir sayfayı önlü arkalı doldurduktan sonra benim sonucumu buldu. "Bu kadar hesapla siz bamallık yapıyorsunuz, bakın benim çözümüm çok daha kısa." dedim. Bunun üzerine asistan, kullanacağımız malzemeleri veren Nermin Hanım'ı yanına çağırdı: "Bundan sonra benim imzam olmaksızın istediği malzemeyi Özdemir'e verin." dedi.

Özgeçmişler

Ecz.Yılmaz Koçak

(1933-2000)

1933 yılında Pınarbaşı-Kayseri'de doğan Yılmaz Koçak ortaokul ve lise tahsilini Kayseri'de tamamlamıştır.1958 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olmuş, 1960 yılında Kayseri- Pınarbaşı, Sergi Cad. No:18'de sahibi ve mesul müdürü olduğu **Şehir Eczanesi**'ni açmıştır. Ankara Eczacılar

Odası'na 212 sicil no'yla kaydolun Ecz.Koçak'ın kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir. Ecz.Koçak 15.08.2000 tarihinde vefat etmiştir.

1934 yılında Nevşehir Avanos'ta doğan Vural Demircioğlu ilk okulu Avanos'ta tamamladıktan sonra ortaokul ve liseye Kayseri Lisesi'nde devam etmiş ve 1953-54 döneminde buradan mezun olmuştur (189). 1959 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Eczacı Okulu'ndan mezun olduktan sonra 10 ay Kütahya-Gediz **Sipahi Eczanesi**'nde mesul müdürlük yapmış ardından İzmir'de Sıhhiye Yedek Subay Okulu'na geçmiştir. Kura sonucunda İskenderun 39. Tümen'de Sıhhi Mal Saymanı olarak askerliğini tamamlamıştır. 1961 yılında evlenmiş ve aynı yıl Kayseri'ye gelerek Devlet Demir Yolları eczacısı olarak görev almıştır. 1963 yılında Nevşehir'e gelerek burada eczane açmış olup bu eczane 40 yılı aşkın süredir faaliyettedir.

Ankara Eczacılar Odası'na 234 sicil no'yla kaydolmuş Ecz.Demircioğlu'nun kaydı 1972 yılında Kayseri Eczacılar Odası'na gönderilmiştir.

Kayseri Lisesi'nin 100. Kuruluş yılı nedeniyle bastırılan "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgesi" isimli kitapta Kayseri Lisesi'nden 1955 yılı öncesinde mezun olup eczacı oldukları belirtilen ancak Ankara ve Kayseri Eczacılar Odası kayıtlarında isimleri bulunmayan eczacılar ise şunlardır:

Adı	Doğum tarihi-yeri	Mezuniyet Dönemi (Kayseri Lisesi)
Niyazi Hasbaylar	1925 - Kayseri	1941/42 dönemi mezunu
İsmail Fethi Evitan	1921 - Aziziye	1941/42 dönemi mezunu
Türkan Tuğrul	1934 - Kayseri	1953/54 dönemi mezunu